

Česká zemědělská univerzita v Praze

Fakulta lesnická dřevařská

Katedra myslivosti

MYSLIVECKÝ PRŮZKUM OBORY SLAVICE

**GAME SURVEY OF THE GAME-PRESERVE
SLAVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Vedoucí práce: doc. Ing. Vladimír Hanzal, CSc

Autor práce: Milan Morch

Praha 2011

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Myslivecký průzkum obory Slavice“ vypracoval samostatně a veškerou literaturu, kterou jsem použil, jsem uvedl v seznamu literatury.

V Libáni dne 25. 4. 2011

Česká zemědělská univerzita v Praze
Katedra: ochrany lesa a myslivosti

Fakulta lesnická a dřevařská
Akademický rok: 2009/2010

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE (PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

pro: Milana Morcha
obor: Provoz a řízení myslivosti

Název tématu: Myslivecký průzkum obory Slavice
Název tématu v anglickém jazyce: Game survey of the game-preserve Slavice

Zásady pro vypracování:

Cílem práce je zpracovat myslivecký průzkum obory Slavice

V práci se zaměřte zejména na:

- Zpracování přehledu o současné úrovni poznání současného stavu řešeného problému
- Zdokumentování historie oborního chovu zvěře v oboře
- Posouzení současného charakteru obory a chované zvěře
- Formulaci doporučení pro další chov zvěře v oboře

Rešerši předložte v elektronické podobě do konce srpna 2010 a vytištěný strukturovaný rukopis práce do 31.1.2011.

Při zpracování práce vycházejte z pokynů uvedených na adrese
<https://moodle.czu.cz/course/category.php?id=45>

Rozsah grafických prací: dle potřeby

Rozsah průvodní zprávy: cca 30 str

Seznam základní odborné literatury:

HANZAL, V. a kol.: Velká myslivecká encyklopedie na CD, GRAND s.r.o. České
Budějovice, 2007

WOLF, R. a kol.: Naše obory. SZN v Praze. 1976, 253 s.

Vedoucí bakalářské práce: doc. Ing. Vladimír Hanzal, CSc.

Konzultant bakalářské práce:

Datum zadání bakalářské práce: 4.1.2010

Termín odevzdání bakalářské práce: duben 2011

.....
Vedoucí katedry

.....
Děkan

V Praze dne .....

Poděkování:

Děkuji panu doc. Ing. Vladimíru Hanzalovi, CSc. za odborné vedení a pomoc při zpracování bakalářské práce.

Anotace

Tato práce je zaměřena na porovnání výsledků současného stavu oborního chovu ve Slavické oboře, které jsou zpracovány formou mysliveckého průzkumu, s doporučeními pro myslivecké hospodaření v oboře Slavice, které v roce 1979 vypracoval doc. Švarc. V literárním přehledu bakalářské práce je popsána historie oborních chovů u nás a zakládání oborních chovů, které vychází z typizačních směrnic „Obory pro chov spárkaté zvěře“, které byly rozpracovány doc. Hanzalem ve Velké myslivecké encyklopedii.

Práce poukazuje na pozitivní, ale i negativní výsledky mysliveckého hospodaření v oboře Slavice za uplynulé období. Tyto závěry jsou východiskem k návrhům opatření vedoucím ke zlepšení současného stavu chovu jelení zvěře ve Slavické oboře.

Klíčová slova:

Slavická obora, oborní chov, myslivecký průzkum, cíle chovu, úživné plochy, plodonosné dřeviny, zvěřní políčka

Abstract

This work focuses on comparing the results of current state of game-preserve breeding in the Slavice preserve. These have been compiled through a game-keeper survey with recommendations for game-keeper management in the Slavice preserve, which had been developed by docent Svarc in 1979. In the literature review, this thesis describes the history and founding of game-preserve breeding in our country, the latter of which stems from standardized directions “Preserves for hoofed-game breeding”, which have been elaborated on by docent Hanzal in the Great hunting encyclopedia.

The work points out the positive, but also the negative results in game management in the Slavice preserve in the past. The conclusions are the basis for proposed measures leading towards improvement of the current state of deer farming in the Slavice preserve

Key words

Slavice preserve, game-preserve farming, game-keeper survey, farming purpose, useful areas, fruit-bearing woods, animal fields

Obsah

Obsah	9
Seznam obrázků	8
Seznam tabulek	8
1 ÚVOD	9
2 LITERÁRNÍ PŘEHLED	10
2.1 Historie oborních chovů u nás	10
2.2 Význam oborních chovů.....	10
2.2.1 Reprezentace.....	10
2.2.2 Rozšíření nepůvodních druhů zvěře	10
2.2.3 Estetická funkce obor v krajině	11
2.2.4 Umělecká inspirace prostředí v oborách	11
2.2.5 Chovatelské hledisko oborních chovů.....	12
2.3 Budování nových oborních objektů.....	12
2.3.1 Právní rámec vzniku obor.....	12
2.3.2 Výhody a nevýhody oborních chovů.....	13
2.3.3 Dělení oborních chovů podle účelu:	14
2.4 Metodická doporučení k budování nových oborních objektů	14
2.4.1 Postup při realizaci záměru.....	15
2.4.2 Životní prostředí zvěře v oborách.....	15
2.4.3 Cílové stavy zvěře a pokrytí jejich potravních potřeb.....	16
2.4.4 Další vybavení obory.....	18
2.4.5 Doporučení pro hospodaření v lesních porostech v oborách.....	19
2.4.6 Zařazení honitby (obory) do jakostní třídy	19
2.5 Shrnutí současného stavu oborních chovů v České republice.....	20
2.6 Farmové chovy	21
2.7 Doporučení mysliveckého hospodářského plánu z roku 1979	21
2.7.1 Administrativní opatření.....	21
2.7.2 Chovatelská opatření – cíle chovu.....	22
2.7.3 Lesnická opatření.....	22
2.7.4 Myslivecká opatření – dovybavení obory	22
3 MATERIÁL A METODY	23

4 VÝSLEDKY - Myslivecký průzkum pro oboru Slavice na období let 2011 - 2019.....	24
4.1 Všeobecná část – uznání a popis hranice honitby Obora Slavice.....	24
4.2 Historie Slavické obory	24
4.3 Rozbor současného stavu prostředí	24
4.3.1 Charakteristika přírodních poměrů	25
4.3.2 Typologické poměry.....	26
4.4 Obnova porostů v oboře za uplynulé období a výhled na další decennia.....	34
4.4.1 Obnova lesa od roku 2000 a návrh na rok 2011	34
4.4.2 Výhled obnovy porostů v oboře v probíhajícím a následném decenniu.....	34
4.5 Plošné údaje o honitbě.....	36
4.5.1 Seznam úživných ploch	37
4.5.2 Voda v oboře	37
4.5.3 Ostatní plochy.....	37
4.6 Bonitace Slavické obory	38
4.6.1 Bonitace honitby dle výměry úživných ploch	39
4.6.2 Kvalita políček pro zvěř	39
4.6.3 Kvalita luk a pastvin	39
4.6.4 Úprava bonitace zohledněním zastoupení plodonosných listnáčů a velikosti okusových ploch v oplocené části honitby	39
4.7 Stanovení cílových stavů	40
4.7.1 Dosavadní hospodaření s jelení zvěří	40
4.7.2 Výsledky myslivecké evidence	40
4.8 Myslivecká zařízení	43
4.8.1 Doporučené počty mysliveckých zařízení	43
4.8.2 Skutečný stav mysliveckých zařízení v oboře Slavice	44
4.8.3 Krmení zvěře	45
4.8.4 Veterinární péče.....	46
4.9 Vlivy zájmových skupin a organizací ovlivňující myslivecké hospodaření v oboře Slavice	46
4.9.1 Zájmy ochrany přírody	46
4.9.2 Chov koní	46
4.9.3 Intenzivní chov ryb.....	47

4.9.4	Veřejné komunikace a vliv návštěvnosti	47
5	DOPORUČENÍ.....	48
5.1	Administrativní opatření.....	48
5.2	Chovatelská opatření – cíle chovu.....	48
5.2.1	Osvěžení chovu	48
5.2.2	Myslivecká zařízení	49
5.2.3	Důsledný průběrný lov- zvyšování kvality chovu.....	49
5.2.4	Zvyšování úživnosti honitby	49
6	ZÁVĚR.....	51
7	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	52

Seznam obrázků

Obr. 1 - Grafické znázornění zastoupení věkových stupňů porostů v oboře Slavice.....	29
Obr. 2 - Grafické zobrazení zastoupení jednotlivých druhů dřevin v roce 1980.....	30
Obr. 3 – Grafické zobrazení zastoupení jednotlivých druhů dřevin v roce 2010.....	31

Seznam tabulek

Tab. 1 – Výměry obory (Hanzal, Hromas 2006).....	16
Tab. 2 – Velikost úživných ploch dle bonit (Hanzal, Hromas 2006).....	20
Tab. 3 – Minimální anormované stavy zvěře v oboře Slavice	23
Tab. 4 - Klimatické charakteristiky zájmového území (Quitt, 1971).....	26
Tab. 5 – Zastoupení hospodářských souborů	27
Tab. 6 – Rámcová doporučení pro hospodářské soubory.....	28
Tab. 7 – Zastoupení věkových stupňů	29
Tab. 8 – Zastoupení dřevin v roce 1980	30
Tab. 9 – Zastoupení dřevin v roce 2010	31
Tab. 10 - Zastoupení plodonosných dřevin v porostech 40 let + ...	32
Tab. 11 – Zastoupení plodonosných dřevin v porostech – 40 let.....	32
Tab. 12 – Obnova lesa od roku 2000 a návrh na rok 2011 – listnaté dřeviny	34
Tab. 13 - Obnova lesa od roku 2000 a návrh na rok 2011 – jehličnaté dřeviny.....	34
Tab. 14 - Výměra jednotlivých druhů pozemků v honitbě Obora Slavice.....	36
Tab. 15 – Myslivecká evidence rok 2003	41
Tab. 16 - Myslivecká evidence rok 2004	41
Tab. 17 - Myslivecká evidence rok 2005	41
Tab. 18 - Myslivecká evidence rok 2006	41
Tab. 19 Myslivecká evidence rok 2007.....	41
Tab. 20 - Myslivecká evidence rok 2008	42
Tab. 21 Myslivecká evidence rok 2009.....	42
Tab. 22 - Myslivecká evidence rok 2010	42
Tab. 23 - Myslivecká evidence rok 2011	42
Tab. 24 – Doporučené počty mysliveckých zařízení.....	43
Tab. 25 – Skutečné počty mysliveckých zařízení.....	44
Tab. 26 –Druhy a množství předkládaného krmiva	45

1 ÚVOD

Ve své bakalářské práci bych rád na základě studia historických pramenů, odborné literatury zabývající se problematikou oborních chovů a doporučení obsažených v Mysliveckém hospodářském plánu pro oboru Slavice z roku 1979 provedl srovnání současného stavu obory a chovu jelení zvěře se záměry popsány v tomto mysliveckém plánu a dostupnými daty z odborné literatury zabývající se problematikou oborních chovů.

Od roku 1993 do roku 2004 jsem pracoval jako revírník na revíru Slatiňany, jehož je obora Slavice součástí, a mohu tak poměrně podrobně zmapovat myslivecko - lesnická opatření, která se zde v tomto období uskutečnila, a vyhodnotit jejich dopad na stav honitby, který se následně promítnul i do kvality chovu jelení zvěře.

V loňském roce proběhlo schválení nového Lesního hospodářského plánu pro LHC Nasavrky na období 2010 až 2019. Tento plán ve svých doporučeních lesnického hospodaření s porosty v oboře Slavice (lesy zvláštního určení) má výrazný vliv na myslivecké hospodaření. Zejména ho ovlivňuje vysoký podíl předepsaných těžeb, který je poměrně velký vzhledem k věkové skladbě porostů. Následná obnova lesa je velmi nákladná z důvodů potřeby kvalitní ochrany těchto kultur před zvěří. Zadavatelem nového LHP bohužel nebylo požadováno vypracování mysliveckého průzkumu pro oboru Slavice, tak jak tomu bylo u některých předchozích LHP v minulosti. Proto jsem se rozhodl zpracovat tento myslivecký průzkum a zvolit si ho i za téma své bakalářské práce.

Cílem mojí bakalářské práce je provést na základě metodiky obsažené v typizačních směrnících „Obory pro chov spárkaté zvěře“, které byly upraveny a rozpracovány Doc. Ing. Hanzalem ve Velké myslivecké encyklopedii, myslivecký průzkum pro oboru Slavice. Současný stav oborního chovu a zjištěné výsledky budou porovnány se záměry Mysliveckého průzkumu provedeného Doc. Ing. Švarcem v roce 1979. Závěry a vyhodnocená zjištěná v tomto novém mysliveckém průzkumu by měly sloužit jako podklad pro doporučení, která by vedla ke zlepšení současného stavu obory a mysliveckého hospodaření v ní. Jednalo by se zejména o opatření upravující lesnické hospodaření (výchova a zakládání nových porostů apod.), racionalizaci a zkvalitnění obhospodařování zemědělských a úživných ploch pro zvěř, navržení organizačních a administrativních změn souvisejících s provozem veřejné komunikace procházející oborou, úpravu návštěvnosti obory veřejností a další opatření omezující negativní vlivy, které se v současné době ve Slavické oboře projevují.

2 LITERÁRNÍ PŘEHLED

2.1 Historie oborních chovů u nás

Obory a obornictví jako součást cíleného chovu zvěře mají v našich zemích (země bývalé koruny České) velmi bohatou a dlouhou historii. Jejich původ je však nutno hledat již v dávných dobách starověku, kdy se držením rozličných druhů zvířat zabývali již staré kultury na území Mezopotámie a Egypta. Důvod byl prozaický, tyto chovy v ohradách sloužily jako zásobárna potravin pro dobu nouze (Andreisek, Andreisková 1993). V jižní Evropě to byli zejména staří Římané, kteří chovali rozmanitou zvěř v ohradách z důvodů výše zmíněných, nebo pro pořádání okázalých her. Tato lapidária (zaječnický), ve kterých byla chována rozličná zvěř, jsou popisována v latinském spisu boloňského senátora Petra De Crescenciis (Wolf a kol. 1976).

Naši nejstarší nám známou oboru založil Přemysl Otakar II., který v roce 1266 nechal ohradit poblíž vsi Ovence na území dnešní Prahy Letné pozemky a vznikla tzv. obora Ovenecká, v dalších létech přejmenovaná na Královskou oboru. Tuto oboru nechal osázet jelení zvěří a postavil zde i letohrádek. V Čechách však existovaly i obory starší. Na území dnešní Malé Strany v Praze v místě současné Jánského ulice se nacházela již počátkem 12. století vesnice Obora. Název této vsi je odvozen od skutečné obory, která zde stávala, ale zřejmě nesloužila zvěři, ale chovu koní (Řehák a kol. 1998).

2.2 Význam oborních chovů

2.2.1 Reprezentace

Význam obor a oborních chovů se v průběhu historického vývoje měnil. Na počátku bylo hlavním cílem uspokojit potřebu lovu velkého množství zvěře na malém území v krátkém časovém úseku. To obora umožňovala, neboť na malé ploše došlo k soustředění zvěře k tomuto účelu zde chované a v době konání hromadných honů byla do obor naháněna i zvěř z volnosti. Cílem bylo dosažení co nejvyššího výřadu v co možná nejrozmanitější druhové skladbě zvěře. Tyto projevy okázalosti majitele panství znamenaly většinou pozdvižení jeho prestiže a mnohdy vedly i k naplnění jeho politických a mocenských ambicí (Wolf a kol. 1976). Největší slávy a rozkvětu dosahují obory v 16. a 17. století. Do našich zemí se v polovině 17. století rozšiřuje i další způsob honby a tou je francouzský parforsní hon, který sloužil převážně k lovu zvěře vysoké (Řehák a kol. 1998).

2.2.2 Rozšíření nepůvodních druhů zvěře

Další význam oborních chovů u nás můžeme spatřovat ve skutečnosti, že se od poloviny 15. století obory významně podílely na aklimatizaci nových druhů spárkaté zvěře. Jako první z těchto druhů se u nás začal chovat daněk skvrnitý, následoval muflon a později dochází k dovezení a chovu siky japonského a siky Dybovského (Hanzal, Hromas 2006). Obory a bažantnice, které se většinou stávaly jejich součástí, také přispěly k chovu a rozšíření dvou nepůvodních druhů drobné zvěře: bažanta obecného, který byl chován

v bažantnici v Králově Dvoře u Berouna již za Karla IV., a to až do 19. století (Vach a kol. 2010) a králíka divokého, který se rozšířil v 1. polovině 16. století. V oborách se též koncem 18. století chová ve větší míře i černá zvěř. Ta patří mezi naši původní zvěř, ale nařízením Marie Terezie z r. 1770 a Josefa II. z r. 1786 byla ve volných honitbách vystřílena, případně přehnána do obor. Zpět do volnosti se dostává až po II. světové válce a migrací z Polska a Německa. Tato racionalizační opatření měla jednak předejít škodám na zemědělských plodinách a v lesních porostech, ale zároveň zde na sklonku 18. a v 19. století můžeme sledovat snahu o zkvalitnění chovů zvěře na základě prvních vědeckých poznatků (Hanzal, Hromas 2006).

2.2.3 Estetická funkce obor v krajině

Obora jako umělý výtvar člověka měla za cíl na sklonku středověku a v etapě budování pohodlnějších panských renesančních sídel propojit toto sídlo s okolní krajinou. Tato skutečnost nabyla pozoruhodných forem zejména v období baroka. Jako hlavní strukturální prostředek byla tehdy využívaná síť hvězdicových nebo rovnoběžných cest a průseku doplněných průhledy. Příkladem tohoto stylu je obora Klokočka a Jabkenice. V klasicistickém období mění barokní zahrady svoji formu a obory dostávají charakter polopřirodních anglických parků, které často navazují na zámecké parky. Příklady můžeme vidět např. v Žehušické oboře, na zámku Kačina či ve Veltrusích (Hanzal, Hromas 2006). Citlivým propojení stavebních prvků s okolním prostředím bylo vytvořeno harmonické dílo, které nám na mnohých místech zůstalo zachováno a slouží k příjemnému oddechu i dnešní společnosti.

2.2.4 Umělecká inspirace prostředí v oborách

Dnes si jen málokdo z nás uvědomí, že toto prostředí zčásti uměle vytvořené dalo inspiraci mnohým umělcům různých uměleckých oborů. Byli to kupříkladu skladatelé klasické hudby - jejich lovecké fanfáry a klasická lovecká díla bývala nedílným doprovodem loveckých štvanic a koncertů v zámeckých salónech po ukončení honů. Vzpomeňme např. Pavla Josefa Vejvanovského, Jana Antonína Koželuha, Evžena Leopolda Měchury či Giovanniho Punta a mnohých dalších. Ale i klasická hudba s přírodními náměty vznikala často v poetickém prostředí obor. Patří sem velké postavy české hudby, jako byl Bedřich Smetana, Antonín Dvořák nebo Leoš Janáček.

Ani literatuře, nebylo téma obor cizí. Dokumentaristicky se jím zabývalo dílo Březanovo, Schallerovo, Sommerovo, Wolného; klasické cestopisy potom psal Václav Vratislav z Mitrovic. Alois Jirásek zpracoval jednu ze svých povídek „Záhořanský hon“ podle paměti přímého účastníka parforsních honů v Jemčině, lesmistra Jiřího Wachtla.

V oborách byla také umístěna díla mistrů kamene, jako např. Braunovo sousoší sv. Huberta, nebo díla Znoje, Vacátka st., Rouse, která také vznikala studiem modelů zvěře právě v oborách. Pro své náměty se sem uchýlovali i naši krajináři, malíři lesa, ale i zvěře a loveckých výjevů. Jmenujme alespoň Viléma Trsku, Jaroslava Věšína, Jiřího Židlického a V. L. Anderleho „ (Wolf a kol. 1976).

2.2.5 Chovatelské hledisko oborních chovů

V dnešní době spočívá význam oborních chovů hlavně v oblasti chovatelské. Jedná se o zachování určitého živočišného druhu v přirozené genetické podobě se snahou vychovat kvalitní trofejovou zvěř a zajistit kvalitní produkci zvěřiny. Vlastní lov zvěře je pak zhodnocení výsledků mnohdy dlouholetého úsilí a práce personálu. Oborní chovy lze doporučit pro všechny druhy zvěře žijící po většinu roku v tlupách. Osvědčily se hlavně u zvěře jelení, daňčí, siky, muflonů a černé. Jak ale ukazují poslední poznatky z farmových chovů z Texasu, kde se jedná o chov jelenců, nebo z ruských farem při chovech losů, chovy teritoriálních druhů kopytníků mohou být velmi úspěšné. Chovatelsky je vhodné držet v oboře každý druh zvěře odděleně. Zásadně se nedoporučuje chovat společně zvěř jelení a siky, protože dochází k jejich vzájemnému křížení. Pro agresivitu muflonů je nevhodné chovat je společně se zvěří jelení, kterou odrazují od přístupu ke krmelcům. Černou zvěř bychom měli chovat vždy odděleně od ostatních druhů spárkaté zvěře. Výjimkou je zvláště u velkých obor proniknutí menšího počtu jedinců černé zvěře z volnosti do obory. Srnčí zvěř, se kterou se v oborách také setkáváme, využívá prostorových a potravních nik ostatních chovaných druhů, nelze zde ale očekávat větších chovatelských úspěchů. (Vach a kol. 1999)

2.3 Budování nových oborních objektů

2.3.1 Právní rámec vzniku obor

Vznik obory je řešen a definován zákonem č. 449/2001 sb. O myslivosti, ve znění předpisů pozdějších v §2 písm. j) jako druh honitby s podmínkami pro intenzivní chov zvěře s obvodem trvale a dokonale ohrazeným nebo jinak uzpůsobeným, že chovaná zvěř nemůže z honitby volně vybíhat (Zákon o myslivosti, 2001). Jednou ze základních podmínek je, že minimální výměra pro uznání obory je 50 ha souvislých honebních pozemků. Rozeznáváme oboru vlastní (jeden vlastník honebních pozemků) a společenstevní (více vlastníků - musí vytvořit honební společenstvo). Rozhodnutí o uznání obory vydává ve správním řízení příslušný obecný úřad obce s rozšířenou pravomocí. V praxi se můžeme setkat s oborami, jejichž výměra je menší než 50 ha. Tyto obory byly uznány podle předchozí právní úpravy - zákonem č. 23/1962 sb., O myslivost, ve znění pozdějších předpisů a podle přechodného ustanovení § 69 odstavce 1 nového zákona o myslivosti (č. 449/2001 sb.) zůstaly zachovány.

K návrhu na uznání obory předkládá vlastník honebních pozemků nebo honební společenstvo státní správě studii o vhodnosti přírodních a jiných podmínek pro intenzivní chov daného druhu zvěře, projekt chovu a výstavby potřebných zařízení. Je nutné také předložit vyjádření veterinárních orgánů a orgánů na ochranu zvířat proti týrání k navrhovaným podmínkám chovu. Odpovědným orgánem ochrany zvířat proti týrání je podle novely č. 77/2004 Sb., kterou se měnil zákon č.246/1992 sb. Na ochranu zvířat proti týrání, ve znění předpisů pozdějších – příslušný obecní úřad s rozšířenou působností. Nezbytnou součástí návrhu jsou údaje o vlastnictví honebních pozemků s vyjádřením

vlastníků a mapový zakres hranic honitby. Dalším podkladem je návrh u plánovaných chovaných druhů zvěře stanovit minimální a normovaný stav.

2.3.2 Výhody a nevýhody oborních chovů

Oborní chovy zvěře mají svoje výhody i nevýhody. To je potřeba dobře zvážit a posoudit zvláště v případech budování nových oborních objektů, nebo při větší rekonstrukci těch stávajících. Vždy se jedná o finančně velmi náročná opatření a investice, které je potřeba porovnat v kontextu budoucích chovatelských cílů oborního chovu.

2.3.2.1 Výhody oborních chovů

Mezi výhody oborních chovů patří:

- a) poměrně veliký počet zvěře, který je chován na malé ploše, což umožňuje dokonalé pozorování chovaných jedinců po delší časové období
- b) relativně snadný a rychlý průběh lovu (dokonalé obeznání zvěře), v oborách se také loví celoročně, což umožňuje odstranění jedinců nevhodných pro chov v průběhu celého roku
- c) zvěř navyklá na pravidelné příkrmování se dá v případě nutnosti poměrně dobře léčit

2.3.2.2 Nevýhody oborních chovů

Nevýhody oborních chovů jsou:

- a) vysoká koncentrace zvěře znamená větší škody na lesních porostech, případně i další zvýšené náklady na ochranu kultur při jejich obnově
- b) velká investiční nákladnost hlavně při budování oborního plotu a dalších mysliveckých zařízení v oboře
- c) vyšší náklady na příkrmování a další ekonomické vstupy při zemědělském hospodaření ke zvýšení úživnosti honitby
- d) zvýšená koncentrace zvěře znamená i nebezpečí vzniku nakažlivých chorob
- e) uzavření obory, nebo omezení vstupu vyvolává v dnešní době odpor veřejnosti a je obtížně vymahatelný
- f) velké oborní chovy se neobejdou bez kvalifikovaného odborného personálu, zároveň se ale jedná o velice časově náročnou profesi.

Popsané členění výhod a nevýhod oborních chovů zmiňuje v kapitole intenzivní chovy zvěře doc. Vach. (Vach a kol. 1999)

2.3.3 Dělení oborních chovů podle účelu:

Podle účelu a zaměření rozeznáváme různé typy obor a obůrek, každá z nich má svoje specifika hospodaření a organizaci chovu, prioritou každého chovu ale zůstává chov zdravé zvěře s pokud možno co nesilnější trofejí.

Obory dělíme takto:

- 1) obory pro reprezentaci a lov kvalitní trofejové zvěře, většinou se jedná o poplatkový lov
- 2) obory, kde jsou chovány vzácné druhy zvěře (bílí jelení, koza bezoárová), nebo jde o chovy geneticky významných populací daného druhu zvěře, která je následně použita pro introdukci nebo reintrodukci
- 3) obory sloužící ke sledování a výzkumu zvěře (jsou to zařízení výzkumných ústavů nebo vysokých škol)
- 4) obůrky, nebo tzv. zookoutky – zařízení, které v rámci větších obor slouží k usměrnění návštěvníků a jejich poučení
- 5) obůrky karanténní, kde se zvěř veterinárně sleduje po dobu zjištění možné nákazy nebo při vlastním léčení
- 6) obůrky aklimatizační, ve kterých je zvěř chována po dobu aklimatizace (obvykle přes jedno kladení) před vypuštěním do nového prostředí
- 7) obůrky přezimovací, do kterých je zvěř lákána v předzimním čase, aby zde byla uzavřena a krmena po celý čas nouze a v jarním období byla znova vypuštěna do volnosti. (Vach a kol. 1999)

Jednou ze specifických obor, kde je prováděn myslivecký a veterinární výzkum je obora Volský Žlab. Řeší zde např. testování krmných směsí a antiparazitních preparátů pro zvěř, nebo vliv antropogenní zátěže na zdravotní stav zvěře (Vach a kol. 2010)

Obor sloužící k chovu vzácných druhů zvěře máme v republice několik. Pro chov bílých jelenů jsou to obory Žehušice, Žleby a nově je tato zvěř chována v Kopidlně. Celkem se její počet pohybuje okolo 300 kusů (MZe ČR. 2005).

2.4 Metodická doporučení k budování nových oborních objektů

Metodika pro budování nových nebo rekonstrukci stávajících oborních objektů vychází z Typizačních směrnic „Obory pro chov spárkaté zvěře“, které vydal Lesprojekt Brandýs n/Labem v roce 1988 a které byly přepracovány a doplněny doc. Ing. Hanzalem v díle Velká myslivecká encyklopedie v kapitole oborní chovy. Doporučení obsahují rámcový návod pro postup při přípravě, projekci, realizaci a provozu obor, který vychází z

platných právních norem a současné úrovně poznání. V dnešní době na základě zkušeností z farmových chovů a novém přístupu vlastníků k využívání honebních pozemků se budují obory pastevního typu s převahou zemědělských pozemků (Hanzal, Hromas 2006).

2.4.1 Postup při realizaci záměru

Postup při realizaci záměru lze obecně rozdělit do několika etap:

1. Formulace záměru a specifikace zájmového území včetně případného začlenění záměru do územního plánu
2. Shromáždění souhlasu vlastníků honebních pozemků s vybudováním obory a výstavbou doprovodných objektů, včetně provádění nezbytných porostních úprav a údajů o vlastnictví honebních pozemků
3. Zpracování studie o vhodnosti podmínek pro zřízení obory
4. Vyjádření orgánů státní veterinární správy, orgánů na ochranu zvířat proti týrání a ochrany přírody
5. Zpracování projektu chovu a technických zařízení
6. Schvalovací řízení
7. Podání žádosti o vydání stavebního povolení

(Hanzal, Hromas 2006)

2.4.2 Životní prostředí zvěře v oborách

Životním prostředím zvěře v oborách máme na mysli:

- a) dostatečný prostor
- b) porostní a prostorovou skladbu
- c) úživné plochy
- d) krytové a klidové příležitosti

Předpokládáme, že uzavřená populace by z chovatelského hlediska měla mít minimálně 60 kusů cílových stavů zvěře, aby zde byla zajištěna geneticky dobrá reprodukce a byly vytvořeny odpovídající sociální vazby v populaci. Konečná velikost obory je podmíněna hlavně charakteristikou a úživností prostředí a je pro každý druh zvěře různá.

Na základě dlouholetých zkušeností s oborními chovy zvěře, tak aby bylo vyhověno tradičním požadavkům na etické provozování myslivosti, jsou doporučené rozměry obory pro uvedené druhy spárkaté zvěře podle typizačních směrnic stanoveny v tomto rozsahu:

Tab. 1 – Výměry obory (Hanzal, Hromas 2006)

Druh zvěře	Výměra obory v ha		
	Minimální	Optimální	Maximální
Jelen lesní	800	1300	2500
Daněk obecný	200	600	1000
Muflon	200	400	800
Prase divoké	150	300	600

Tabulka č. 1. vychází z předpokladu, že se bude jednat o oboru lesního typu doplněnou zemědělskými pozemky. V dnešní době je trend právě opačný, jsou budovány obory pastevního typu, které se vyznačují vysokým podílem úživných ploch.

Součástí obory by měla být karanténní obůrka o výměře 1 až 3 ha sloužící ke sledování nově dovezené zvěře, případně k přeléčení a izolaci nemocných kusů. Vhodné je také zřízení tzv. chovné obůrky o velikosti 20 až 30 ha za účelem cílené plemenitby zvěře. (Hanzal, Hromas 2006)

2.4.3 Cílové stavy zvěře a pokrytí jejich potravních potřeb

V oborních chovech je uživatel povinen myslivecky hospodařit v rozmezí mezi minimálním a normovaným stavem zvěře, který je určen v rozhodnutí orgánu státní správy při uznání honitby. Tento stav se nazývá stavem cílovým a jeho výše je závislá na kvalitě životního prostředí zvěře, chované v honitbě. Patří sem zejména úživnost honitby, krytové a klidové podmínky pro zvěř.

V oborách **pastevního typu** s převahou zemědělských pozemků a pastvin je pro spárkatou zvěř patřící mezi spásače a oportunisty významně lepší úživnost, než v oborách lesního typu. Důkazem jsou farmové chovy, kde mohou za těchto vhodných podmínek chovat až 15 ks zvěře na 1 ha pastevní plochy (Hanzal, Hromas 2006).

V oborách **lesního typu** je pastevní příležitost závislá na bylinném a keřovém podrostu. Ten ale neposkytuje pastevní příležitost po celý rok, proto je významné v těchto honitbách vyhodnocení přirozené potravní nabídky, ke kterému se využívá typologického mapování.

Nezbytnou součástí každé obory jsou tzv. úživné plochy, které tvoří trvalé travní porosty (louky a pastviny), políčka pro zvěř a okusové plochy.

2.4.3.1 Louky a pastviny

Louky slouží v oborách ke sklizni sena používaného k zimnímu příkrmování. Travní porosty na nich musí být proto co nejkvalitnější a dostatečně produkční. Nesmí být trvale podmáčené a zpravidla bývají v pozdním jaru, kdy se sečou, oploceny proti

pronikání zvěře. Při zakládání nových travnatých ploch volíme jetelotravní směsi, kde zastoupení jetele se pohybuje kolem 25%. Velmi vhodný pro zvěř je jetel luční, jetel švédský je více hořký, naproti tomu u samic podporuje laktaci a není náročný na stanovištní podmínky. Je možno ho pěstovat i na těžkých, podmáčených jílovitých půdách a to společně s vlhkomilnými druhy trav, jako např. psárkou luční a jílkem vytrvalým (Libosvár, Hanzal 2010).

Pastviny jsou zvěři k dispozici celoročně. Podle potřeby jsou dosévány jetelotravní směsí a přihnojovány a vápněny. Na podzim se ošetřují sečením nedopasků.

2.4.3.2 Políčka pro zvěř

Políčka pro zvěř v oboře, slouží zpravidla ke dvěma sklizním. Pro první sklizeň je vhodná lusko-obilná směs tvořená ovsem nebo ječmenem, který je vyséván společně s hrachem, bobem, nebo vikví chlupatou. Políčko zpřístupníme zvěři ve stadiu mléčné zralosti. Důležitá je nutnost oplocení těchto políček. Účelné je tyto plochy rozdělit na menší a zvěři je zpřístupňovat postupně. U větších ploch lze volit i několikaletý osevni cyklus, který zajistí pestrost námi předkládaného krmiva zvěři. Volbu a složení plodin musíme volit podle klimatických a půdních podmínek daného stanoviště. Příklad jednoho pětiletého osevniho postupu, jak je uveden v knize „Rostliny vhodné pro zvěř“: v prvním roce výsev jarní obiloviny s podsevem víceleté pícniny ve druhém a třetím na této ploše pěstujeme jetelovinu, ve čtvrtém jsou to ozimé brukvovité rostliny a v pátém okopaniny. Jako velmi vhodná plodina do všech typů honiteb se hodí topinambury – slunečnice hlíznatá. Pro svůj mohutný růst slouží jednak k zlepšování klidových ploch krytu a býložravá zvěř ji ráda přijímá i v zeleném stavu (Libosvár, Hanzal 2010). V zimních měsících, případně v předjaří zvěř s oblibou vyhledává a přijímá hlízy.

2.4.3.3 Okusové plochy

Okusové plochy neboli zvěřníky jsou plochy tvořené listnatými dřevinami, vyznačujícími se velkou pařezovou výmladností, sloužící zvěři k okusu a doplnění hrubé vlákniny v potravě. Jedná se většinou o světlomilné druhy dřevin a řadíme sem vrbu trojmužnou, vrbu jívu, osiku, habr obecný, lípu srdčitou a mnohé další druhy. Také některé keře jsou vhodné k využití v těchto plochách, např. janovec metlatý. Proti předčasnému zničení zvěří je nutno tyto výsadby oplotit a chránit do doby dobrého zakořenění stromků, případně provést i seřiznutí na nízké hlavy, aby nedocházelo k vytloukání na kmíncích. Jsou-li vysázené dřeviny ohroženy, musíme zvěřník uzavřít a stromy nechat zregenerovat. (Hanzal 2000)

2.4.3.4 Vodní zdroje v oborách

Jedním ze základních předpokladů pro realizaci záměru založení oborního chovu je dostatek vodních zdrojů. To je někdy problém, zvláště v nižších nadmořských výškách nebo v oblastech chudých na srážky. Zde musíme přistoupit k budování napajedel a malých vodních nádrží. Při budování těchto zařízení je nutno respektovat prováděcí

předpis ke stavebnímu zákonu č.50/76 Sb. ve znění předpisů pozdějších, a tím je vyhláška č. 433/2001 Sb (Hanzal, Hromas 2006).

2.4.4 Další vybavení obory

2.4.4.1 Krytové a klidové příležitosti

Jsou nezbytností pro dobrou úroveň oborního chovu a celkové pohody zvěře vůbec. Ideálním stavem je vyloučení přístupu veřejnosti do obory. To samozřejmě není v mnohých případech možné, a tak je nutné upravit návštěvním řádem pohyb návštěvníků, např. pouze po vymezených cestách, případně vyloučit možnost návštěvy po některou část roku (doba mláďat, zimní příkrmování apod.).

2.4.4.2 Myslivecká zařízení

Jednou z nejdůležitějších a také nejnákladnější zařízení je oborní plot. Existují různé typy oborních plotů, ale společným jmenovatelem všech druhů je, že musí zabraňovat úniku zvěře, kterou v oboře chováme a zároveň jí chrání před negativními vlivy z vnějšku. Musí mít svoji výšku a pevnost konstrukce s ohledem na druh chované zvěře (Hanzal, Hromas 2006).

Dalším vybavením obor jsou brány, které doplňují konstrukci oborního plotu a zejména hlavní příjezdové brány by měly mít i reprezentační charakter.

Protiúnikový rošt je nutno budovat tam, kde oboru nelze uzavřít bránou, a na veřejných komunikacích. Měl by být dostatečně široký, aby ho zvěř nepřeskočila. Dalšími drobnými zařízeními jsou přelízky, záskoky a záběhy.

Mezi myslivecká zařízení určené ke krmení zvěře a skladování krmiv patří velkokapacitní krmelce se zásobníky, jejichž konstrukce umožní brání krmiva i zvěři holou a mladou, korýtka na jádro, silážní stoly, slaniska a lizy. Pro uchování krmiva jsou nutné sklady jaderného krmiva, popřípadě uzavíratelné zásobníky a sklepy pro dužnaté krmivo. Krmná zařízení by měla být v oborách umístěna na slunných místech s pevným podkladem nebo upraveným uměle zpevněným povrchem, aby nedocházelo k rozbahnění okolí zařízení. Skladované krmivo i vlastní krmná zařízení musí být udržována v čistotě a pravidelně asanována. Důležitá je také pravidelnost předkládání krmení z důvodu vytvoření pravidelného životního rytmu zvěře. Počty těchto zařízení v oboře je závislé na početních stavech zvěře, která je v honitbě chována a na celkové úživnosti honitby.

Pro úspěšný lov a pozorování zvěře je nutnou výbavou obory dostatečný počet kazatelen a posedů, včetně udržovaných loveckých chodníků určených k šoulání. Také odchytové zařízení je nezbytným vybavením zvláště větších chovů. Slouží k odchytu živé zvěře za účelem např. prodeje chovného materiálu, nebo z důvodu selekce. Musí být dobře dostupná dopravními prostředky.

2.4.5 Doporučení pro hospodaření v lesních porostech v oborách

Oborní chovy zvěře jsou intenzivní formou chovu spárkaté zvěře a průvodním jevem každého ekonomicky vedeného chovu je tudíž zvýšený tlak na lesní porosty, který narůstá s počtem zvěře, nadmořskou výškou obory a snižující se druhovou pestrostí porostů. Z toho důvodu jsou lesy v oborách zařazeny do kategorie lesů zvláštního určení s hospodařením zohledňujícím potřeby zvěře (Hanzal, Hromas 2006).

Těmto požadavkům musíme také přizpůsobit naše lesnické hospodaření v oboře. Základem je inventarizace současného složení porostů a stanovení cílové skladby porostů. Jádro obory by mělo být tvořeno rozvolněnými parkovými porosty listnáčů v plodonosném věku. Zakmenění by se mělo pohybovat u těchto dřevin mezi 3 až 4. Žádoucí je také, pokud to zdravotní stav porostů dovolí, prodloužení doby obmýtí na 120 let a u dubu a buku na 140 let (Vach a kol. 1999). Dalším doporučením je vytvářet krytové skupiny jehličnanů v klidových zónách s proředěným jižním okrajem (termální zóny), zakládat okusové plochy z měkkých listnáčů a podporovat pařeziny, pokud se v oboře vyskytují. Výsadbou plodonosných listnáčů (jírovce, dubů, buku) v řídkém sponu 10x12m nebo 12x15m zakládáme oborně pastevní les. Zde je nutná individuální ochrana těchto výsadeb, která musí být dostatečně pevná a kvalitní, aby odolala náporu zvěře na delší časové období.

Pro zvěř je důležité hlavně v předjaří pro správnou funkci trávicího systému mít dostatečný přísun hrubé vlákniny. Dostatečné množství této potravy můžeme zajistit i plánováním úmyslných těžeb v zimních měsících. Zvláště vhodné jsou listnaté a borové probírky, kdy zvěř na pokácených stromech ponechaných určitý čas v porostech provádí loupání.

2.4.6 Zařazení honitby (obory) do jakostní třídy

Zařazení honitby, případně obory do jakostní třídy pro spárkatou zvěř je stanoveno vyhláškou č. 491/2002 Sb. Hodnotí se přírodní podmínky lesního celku a charakteristika využití zemědělských pozemků nacházejících se v honitbě, případně její části. Pro lesní část je rozhodující, zda se jedná o les vysoký nebo nízký s bylinným podrostem, nebo bez podrostu a jaký je zde podíl listnáčů z celkové výměry lesa. Pro zemědělské pozemky je důležité zařazení do oblastí, které jsou charakterizovány určitými přírodními podmínkami, a od kterých se odvíjí i druhy plodin zde pěstovaných. Rozeznáváme zemědělskou oblast kukuřičnou, řepařskou, obilnářskou, bramborářskou a píceňářskou.

Pro každou jakostní třídu je dále vyhláškou stanoven i normovaný stav zvěře. U oborních chovů je normovaný stav spárkaté zvěře stanoven tak, aby normovaný stav jednotlivých druhů spárkaté zvěře ve svém souhrnu nebyl vyšší než jeden jedinec spárkaté zvěře na 2 ha výměry obory, nebo nebyl nižší, než je minimální stav každého z druhu chovaného v oboře. Minimální stav je zde stanoven na takový počet jedinců, který zajišťuje přirozenou reprodukci daného druhu zvěře. Pro honitby, pro které jsou stanoveny

normované stavy, se dále stanoví poměr pohlaví, věková skladba a koeficient očekávané produkce.

V typizačních směrnících jsou kritéria zařazení obory do jakostní třídy dána zastoupením a kvalitou úživných ploch.

Tab. 2 – Velikost úživných ploch dle bonit (Hanzal, Hromas 2006)

Bonita	Úživné plochy v % z celkové výměry obory				
	Černozem a lužní půdy	hnědozem	Hnědé půdy	podzoly	Pseudogleje a vodou ovlivněné p.
I.	8	10	13	17	13
II.	6	8	10	13	10
III.	4	5	7	9	7
IV.	2	3	4	5	4

Tam, kde je zastoupeno více skupin půdních typů, je proveden přepočítání pomocí koeficientu. Vliv na zařazení honitby (obory) do vyšší, nebo nižší jakostní třídy honitby, má zastoupení okusových ploch a zastoupení plodonosných listnáčů v honitbě. Tyto plochy a porosty se zásadně podílejí na zvýšení úživnosti honitby.

Pro oborní chov černé zvěře je významná přirozená sezónní nabídka žíru žaludu a bukvice, proto je jakostní třída obory odvozována od zastoupení plodonosných dřevin dubu a buku. Obecně je však potravní potřebu nezbytné pokrýt celoročním krměním.

Nové oborní chovy na lesním půdním fondu není vhodné zřizovat v lokalitách se zastoupením plodonosných listnáčů menším než 20%, přičemž celkové zastoupení všech listnáčů by nemělo klesnout pod 30% (Hanzal, Hromas 2006).

2.5 Shrnutí současného stavu oborních chovů v České republice

Podle statistického zpracování údajů máme v České republice k roku 2008 na 191 obor s celkovou výměrou 45 140 ha. Průměrná výměra obory díky uznání obor menších než 50 ha tak poklesla na 236 ha. Největší oborou je Obora Soutok na okrese Břeclav s rozlohou 4480 ha, kde se chová zvěř jelení, daňčí a srnčí, nejmenší naopak obora Jezbořice v okrese Pardubice s rozlohou 1 ha a chovem daňčí zvěře. (www.uhul.cz). Z hlediska řádného chovu jakéhokoliv druhu spárkaté zvěře jsou ovšem malé obory naprosto nevyhovující, neboť v nich zvěř nemůže mít ani dostatečnou úživnost, ani krytiny a potřebný klid. Chce-li se uživatel malé obory vyhnout trvalému snižování kvality zvěře například z důvodů příbuzenské plemenitby, nezbyvá než do nich soustavně dovážet novou a nepříbuznou zvěř z jiných lokalit. O ekonomice takových chovů lze hovořit jen s velkou nadsázkou, nehledě k tomu, že ani o poplatkový lov není a nebude v takovýchto zařízeních zájem (Hanzal, Hromas 2006).

Provozování oborních chovů je z hlediska bilance nákladů a výnosů velmi diskutabilní, přesto je o provozování těchto intenzivních chovů trvalý zájem. Je to i z důvodů využití nekonvenčního prostředí obor k obchodním a politickým jednáním. (Feuereisel 2010)

2.6 Farmové chovy

Z důvodu úplnosti problematiky oborních chovů bych se krátce chtěl zmínit i o farmových chovech.

V současnosti můžeme zaznamenat veliký nárůst zájmu různých podnikatelských subjektů a vlastníků pozemků o zakládání faremních chovů určených k chovu převážně spárkatých druhů zvěře. Jde z jejich strany o využití zájmu trhu o zvěřinu, případně další produkty z těchto chovů. Tyto chovy musíme ale zřetelně odlišovat od oborních chovů, neboť nerespektují základní pravidla chovu divokého živočicha a při jejich zřizování je nutno postupovat v souladu právními předpisy, které upravují možnosti vzniku a provozování těchto zařízení (Hanzal, Hromas 2006). Jedinci zvěře takto chovaných jsou považováni za hospodářská zvířata a tato problematika je řešena zákonem č. 282/2003 Sb., tzv. plemenářský zákon a dalšími souvisejícími vyhláškami zákonů ve znění pozdějších předpisů.

Příklad opětovné reintrodukce druhu uvádím na příkladě uzavřeného chovu jelena wapity na Jelením ostrově v provincii Alberta, který je zde odchytáván a následně vypouštěn do volnosti v provincii Ontario, kde byl na sklonku 19. století bezmála vyhuben. Celkem bylo vypuštěno od roku 1998 do roku 2001 443 kusů zvěře. V roce 2011 bude poprvé možno uvedený druh v Ontariu lovit (www.mnr.gov.on).

2.7 Doporučení mysliveckého hospodářského plánu z roku 1979

Myslivecký hospodářský plán pro oboru Slavice byl vypracován pro roky 1980-1989 jako součást LHP pro LHC Nasavrky. Zpracován byl Doc. Ing. Jaroslavem Švarcem v r. 1979. Jedná se o obsáhlé dílo čítající přes osmdesát stran. Ve všeobecné části jsou popsány přírodní a hospodářské poměry obory Slavice, způsoby lesnického hospodaření a dosavadní výsledky hospodaření mysliveckého. Plán je rozpracován zvlášť pro jelení a mufloní část obory. Výstupem tohoto mysliveckého plánu jsou soubory opatření, které ve zkrácené podobě dále uvádím.

2.7.1 Administrativní opatření

V této části plánu je řešena otázka omezení vstupu veřejnosti do Slavické obory v průběhu roku a vymezení prostoru, kde se mohou případní návštěvníci pohybovat. Je tu předložen návrh návštěvního řádu obory. Dalším opatřením je projednání řešení organizace a zabezpečení pastvy koní na pozemcích v oboře s Výzkumnou stanicí pro chov koní. S Okresní veterinární stanicí by bylo žádoucí, dohodnout zákaz chovu ovcí, jak v samotné oboře, tak i v ochranném pásmu kolem ní, jako prevenci proti šíření motolic. V plánu jsou

také navrhovány podmínky dovozu a vypuštění živé zvěře, nebo naopak odchyt místní populace, a to v součinnosti OVS a VÚLHM Zbraslav.

2.7.2 Chovatelská opatření – cíle chovu

V mysliveckém plánu je navrženo zkvalitnění současného chovu dovozem vhodného chovného materiálu, a to z LZ Harrachov, Maršov, případně Vrchlabí.

Dál je potřeba vybudovat aklimatizační a karanténní obůrky s odchytovým zařízením za účelem aklimatizace dovezené zvěře, stávající velkoobjemová krmeliště důkladně odvodnit a zhotovit sklepy na uskladnění dužnatého krmiva, které v oboře chybí.

V rámci zvýšení kvality chovu je nutno důsledně uplatňovat zásady průběrného lovu u samičí i samčí zvěře a to zejména u mladé zvěře. U jelenů je třeba vyřazovat z chovu slabé špičáky a v pozdějším věku jeleny s krátkou lodyhou a nedostatečnou rozlohou paroží a medailové kusy lovit na vrcholu paroží to znamená od dvanácti let.

2.7.3 Lesnická opatření

Lesnická opatření navrhovaná v mysliveckém hospodářském plánu vychází ze studií, které vyšly pod názvem „Směrnice pro porostní úpravy v oboře Slavice pro léta 1970 až 1979“. Na jejich základě byla přijata a rozpracována tato doporučení: budování soustavy zvěřníků, během decénia založení 2-3 ploch těchto zvěřníků z listnatých okusových dřevin o velikosti 0,50 až 1 ha.

Dalším opatřením je pokračování v liniových výsadbách plodonosných listnáčů (DB,KŠ) v dostatečném velkém sponu a při výchově dbát na uvolňování korun těchto druhů listnáčů. Nutná je kvalitní ochrana těchto výsadeb dostatečně pevnými oplůtky. Je na zvážení využití plochy pod elektrovodem na založení okusové plochy případně louky. Na stávajících loukách je nutno pokračovat v melioracích. V odděleních 738 a 737 odlesnit část plochy porostu za účelem založení pastevního políčka pro zvěř.

2.7.4 Myslivecká opatření – dovybavení obory

V mysliveckém plánu je zpracován návrh na dovybavení obory dalším mysliveckým zařízením. Je to zejména zhotovení krmelců, slanisek a sklepa na dužnaté krmivo. V oboře velmi chybí aklimatizační (karanténní) obůrka, v návrhu je její zhotovení. Z hlediska zvýšené návštěvnosti obory ze strany loveckých hostů je třeba rozšířit a zkvalitnit ubytovací kapacity. Zvýšení úživnosti obory sleduje návrh na připojení pozemků, nacházejících se mimo oboru, ale s dobrými pastevními příležitostmi.

3 MATERIÁL A METODY

Výchozím materiálem prováděného mysliveckého průzkumu je vlastní honitba Obora Slavice. Ta vznikla rozhodnutím Městského úřadu Chrudim, odboru životního prostředí, jako orgánu státní správy myslivosti, podle §57 odst. 4 zákona č.449/2001 Sb. O myslivosti ve znění pozdějších předpisů bylo vydáno rozhodnutí č. j. OŽP/206/583/03Ro-11 ze dne 5. 3. 2003 o uznání honitby Obora Slavice. Držitelem honitby jsou Lesy České republiky, s. p. Hradec Králové, Přemyslova 1106.

Výměra honitby je 535 ha, z toho je 14 ha polních pozemků a 442 ha lesních pozemků. V odůvodnění se píše, že tímto novým rozhodnutím byla na návrh držitele honitby rozdělena původní honitba Obora Slavice, která byla uznaná Okresním úřadem Chrudim rozhodnutím č.j. ŽP/OPP/153/93/3080 ze dne 8.3. 1993, a to na dvě části: Oboru Slavice s jelení zvěří a Oboru Strádov s mufloní zvěří. Obě honitby jsou od sebe rozděleny dřevěným oplocením. Protože dnešní obora Strádov má mnoholetou společnou historii s oborou Slavice, dovolil bych se o ní více zmínit v příloze č. 1.

V souladu s vyhláškou č. 491/2002 Sb. byly stanoveny na návrh držitele honitby tyto minimální a normované stavy zvěře pro oboru Slavice:

Tab. 3 – Minimální a normované stavy zvěře v oboře Slavice

Druh zvěře	Výměra využívaná zvěří	Minimální stav zvěře v honitbě	Normovaný stav zvěře v honitbě	Návrh stavu zvěře v honitbě	Maximální souhrnný stav jedinců	KOP	Jakostní třída honitby
Srnec obecný	442	5	884	8		1,0	III.
Jelen lesní	535	15	267	80	267	0,80	III.
Normováno jedinců					82		

Myslivecký průzkum vychází z údajů nového LHP vypracovaného pro LHC Nasavrky na období let 2010 až 2019. V novém mysliveckém průzkumu se jedná s o revizi průzkumu zpracovaného Doc. Ing. Jaroslavem Švarcem na období let 1980 – 1989, který by zachytil dynamiku pozitivního nebo negativního vývoje mysliveckého hospodaření v oboře Slavice za období od roku 1990 do současnosti. V kapitole Diskuse je provedeno porovnání závěrů a doporučení daných doc. Švarcem se současným stavem honitby a chovu zvěře v oboře Slavice.

Venkovní šetření současného stavu bylo provedeno v druhém pololetí roku 2010. V listopadu a prosinci bylo provedeno sčítání zvěře na krmelištích. Následné zpracování výsledků, jako i údajů z LHE, mysliveckého výkaznictví a nového LHP pomocí statistických přehledů, tabulek a grafů bylo provedeno v období únor až duben 2011. Členění mysliveckého průzkumu a řazení jednotlivých kapitol je převzato z metodiky popsané v Typizačních směrnících, Obory pro chov spárkaté zvěře. Tato metodika je také dále rozpracována v díle Velká myslivecká encyklopedie v kapitole Oborní chovy doc. Hanzalem.

4 VÝSLEDKY - Myslivecký průzkum pro oboru Slavice na období let 2011 - 2019.

4.1 Všeobecná část – uznání a popis hranice honitby Obora Slavice

Jak bylo uvedeno v předchozí kapitole, dne 5. 3. 2003 bylo rozhodnutím Městského úřadu v Chrudimi vyhlášena honitba – Obora Slavice o celkové výměře 535 ha. Normována zde byla zvěř jelení a srnčí.

Popis hranice honitby Obora Slavice, tak, jak je uvedena v příloze rozhodnutí o uznání honitby:

Od hájenky Trpišov po silnici na Šiškovice, na konci lesa po jeho okraji na oborní plot. Po plotě k hájence Mešiny, po kraji lesa na cestu Slavice – obora a po ní západním směrem na silnici Křižanovice – Hradiště k hrázi přehrady. Po toku Chrudimky na oborní plot oddělující oboru Slavice a Strádov, po kterém hranice pokračuje směrem na Práčov až ke hřbitovu. Dále západním směrem po oborním plotu a v posledním úseku po okraji lesa zpět k Trpišovské hájence.

V příloze č. 2. je vyhotoven zákres do mapy popsaných hranic honitby Obora Slavice.

4.2 Historie Slavické obory

Slavická obora má za sebou dlouhou a zajímavou historii, ve které se měnila nejen její výměra, ale také druhy zvěře, která se zde chovala. Při studiu literatury jsem měl možnost se seznámit s prameny popisující bohatou historii této obory. Ve své práci z roku 1987 ji popisuje např. Dr. Jindřichovský. Pro svůj velký rozsah jej uvádím pro zajímavost v příloze č. 3.

4.3 Rozbor současného stavu prostředí

Charakteristika přírodních poměrů je rozčleněna na tyto části:

Poměry geologické

Poměry pedologické a hydrologické

Poměry klimatické

Poměry fytogeografické

Poměry typologické a věková a druhová skladba lesních porostů

4.3.1 Charakteristika přírodních poměrů

Obora Slavice je součástí revíru Slatiňany, který se plošně rozkládá v severní části LHC Nasavrky. Jeho podstatná část (91%) náleží do lesní oblasti 31 – Českomoravské mezihoří. Nachází se na území Chráněné krajinné oblasti Železné hory. Obora Slavice je rozdělena dělicím plotem na dvě samostatné části. Dnes jsou to samostatně vyhlášené honitby, a to Obora Slavice – jelení část a Obora Strádov – mufloní část. Obora leží v katastrálním území obcí Licibořice, Trpišov, Svídnice u Slatiňan, Lukavice a Ochoz u Nasavrky.

4.3.1.1 Poměry geologické

Geologicky je území obory součástí železnohorského plutónu patrně karbonského stáří, který je tvořen komplexem silně diferencovaných hlubinných vyvřelin gabro, diorit, granodiorit a granit (nasavrcká a křižanovická žula). (Faltysová, Bárta 2002) Kolem potoků a řeky Chrudimky se nachází náplavy různého charakteru. Nadmořská výška se pohybuje od 300 do 450 m/n.m. Nejvyšším bodem je tzv. Vilemínina vyhlídka, která je součástí honitby, ale leží mimo vlastní oplocenou část obory.

4.3.1.2 Poměry pedologické

V závislosti na geologickém podloží, tvaru terénu a výšce hladiny spodní vody jsou odvislé i poměry pedologické. Nejrozšířenějšími půdními typy jsou oligotrofní hnědé půdy hlinitopísčité. Jsou to mělké půdy s menším obsahem humusu. Tam, kde podmínky pro vývin půdních horizontů byly příznivější, můžeme nalézt mezotrofní až eutrofní hnědé půdy, vyznačující se vyšším podílem humusu a drobovitou strukturou. Protože Slavická obora (hlavně jelení část) leží o na plošině, vyskytují se zde různá stádia oglejení těchto hnědozemí. Často zde nacházíme proto pseudogleje a gleje. Na prudkých svazích v údolí Chrudimky, kde skalnaté podloží místy vystupuje až k povrchu, nalézáme málo vyvinuté půdy rankerovitého typu. Na dně údolí podél říčního toku Chrudimky a jejich přítoků se vyskytují usazené naplavené sedimenty, které zde tvoří fluvizemě.

4.3.1.3 Hydrologické poměry

Obora leží v povodí Labe a protéká jí v jižní a východní části řeka Chrudimka. Náleží do úmoří Severního moře. Jejími největšími přítoky jsou potoky Libáňský v oboře Strádov a v jelení části potom potok Slavický a Jelenický. Ty také napájí soustavu rybníků Nový, Brožek, Starý, Podleský a Práčovský. Další tři malé nádrže o velikosti do tří arů se nachází u slavické myslivny. Území centrální části obory vzhledem k charakteru plošiny je protkáno sítí otevřených odvodňovacích melioračních příkopů.

4.3.1.4 Poměry klimatické

Území náleží do mírně teplé oblasti MT10 (Quitt, 1971). Pro tuto oblast je charakteristické dlouhé léto, teplé a mírně suché, krátké přechodné období s mírně teplým jarem a mírně teplým podzimem, krátká zima mírně teplá a velmi suchá, s krátkým trváním sněhové pokrývky.

Tab. 4 - Klimatické charakteristiky zájmového území (Quitt, 1971)

Charakteristika	MírnětepláoblastMT1 0
Počet letních dnů	40-50
Počet dní s teplotou alespoň 10°C	140-160
Počet mrazových dnů	110-130
Počet ledových dnů	30-40
Průměrná teplota v lednu (°C)	- 2 až - 3
Průměrná teplota v dubnu (°C)	7 až 8
Průměrná teplota v červenci (°C)	17 až 18
Průměrná teplota v říjnu (°C)	7 až 8
Počet dní se srážkami alespoň 1 mm	100 až 120
Úhrn srážek ve vegetačním období (mm)	400 až 450
Úhrn srážek v době vegetačního klidu (mm)	400 až 450
Počet dní se sněhovou pokrývkou	50 až 60
Počet dní zatažených	120 až 150
Počet dní jasných	40 až 50

4.3.1.5 Poměry fyto geografické

Železné hory leží v oblasti středoevropské lesní květeny (Hercynium) a náleží do obvodu mezofytika fyto geografických okresů 69a - Železnohorské podhůří a 69b - Sečská vrchovina. Území obory se nachází v přechodovém pásmu a je také ovlivňováno druhy, které se zde rozšiřují z teplejších oblastí termofytika 15c – Pardubického Polabí. (Faltysová, Bárta 2002)

4.3.2 Typologické poměry

Většina lesních porostů nacházejících se v oboře leží ve třetím LVS - dubobukovém, necelých pět procent leží ve 4. LVS bukovém.

4.3.2.1 Zastoupení hospodářských souborů v lesních porostech obory Slavice, oplocená jelení část:

Tab. 5 – Zastoupení hospodářských souborů

Hospodářský soubor			
431	451	471	011
86 ha	58 ha	182 ha	0 ha

Jak z tabulky vyplývá, převládajícím hospodářským souborem je HS 471, který sdružuje LT 3O, 4O, 3V a 4P. Jedná se o stanoviště ovlivněná vodou, která tvoří 56% zastoupení z celkové 326 ha výměry lesních porostů v oplocené části honitby. Následuje HS 431 z 26% zastoupení LT 3K,3N a 3I a nejméně je zastoupen HS 451 a to 18%. Ten je tvořen hlavně LT 3B, 3D, 3S. (LHP, 2010)

Z hlediska přirozené úživnosti a vzhledem k převaze stanovišť ovlivněných vodou se můžeme v lesních porostech setkat s těmito druhy trav a bylin: ostřice lesní (*Carex silvatica*), ostřice chlupatá (*Carex pilosa*), bika hajní (*Luzula luzuloides*), bika chlupatá (*Luzula pilosa*), bezkoleneček rákosovitý (*Molinia arundinacea*), metlice trstnatá (*Deschamsia cespitosa*), sítina rozkladitá (*Juncus effusus*) z bylin např. šťavel kyselý (*Oxalis acetosella*) a pstroček dvoulistý (*Maianthemum bifolium*). Tyto druhy pro obtížnou stravitelnost zvěř nevyhledává. V těchto porostech probíhá přirozená obnova zejména smrku a habru, který zvěři slouží k okusu.

Na živných stanovištích HS 451 se můžeme setkat s lipnicí hajní (*Poa nemoralis*), třtinou křovištní (*Calamagrostis epigejos*) a třtinou rákosovitou (*Calamagrostis arundinacea*) a dále s ostružiníkem křovitým (*Rubus fruticosus*) a maliníkem (*Rubus idaeus*). Tyto porosty, jsou-li hodně prosvětlené, záhy buření, což zabraňuje přirozené obnově dřevin. Zvěři jsou ale vyhledávány a většinou zajišťují bohatou přirozenou úživnost honitby. Ve Slavické oboře jsou ale tyto plochy procenticky nejméně zastoupeny.

HS 431 kyselé řady jsou většinou chudší, místy až vysychavá stanoviště s výskytem brusnice borůvky (*Vaccinium myrtillus*), kterou zvěř ráda bere. Dále zde můžeme nalézt biku hajní (*Luzula luzuloides*) a ostřici kulonosnou (*Carex pilulifera*). Opět jsou to pro zvěř těžko stravitelné druhy trav. Z bylin je to pstroček dvoulistý (*Maianthemum bifolium*) a šťavel kyselý (*Oxalis acetosella*), které nemají z potravního hlediska pro zvěř význam.

4.3.2.2 Sloučení HS do dvou základních HS a rámcové směrnice hospodaření

Při zpracování LHP byl pro lesy zvláštního určení v uznaných oborách a samostatných bažantnicích vytvořen hospodářský soubor 9421 s určující dřevinou smrkem, sdružující do sebe lesní typy na kyselých stanovištích středních poloh, a hospodářský soubor 9445 s hlavní dřevinou dubem reprezentující živná stanoviště středních poloh. Pro oba dva soubory byly vypracovány rámcové směrnice lesnického hospodaření. Nejzákladnější údaje a doporučení je uvedeno v následující tabulce.

Tab. 6 – Rámcová doporučení pro hospodářské soubory

Hospodářský soubor		
Základní ustanovení	9421-SM	9445-DB
Soubor les.typů	3K,4K,3I,4I	3S,4S, 3H, 4H,3D, 4D,3B,4B
Max. velikost holé seče	1 ha	1 ha
Max šířka hol. Seče	2x prům. výška	2x prům. výška
Doba zajištění kultur	7 let	9 let
min. podíl MZD	25(10*)	25
Meliorační a zpevn. dřeviny	BK,JD,LP,DB	BK,DB, JD, LP,JV,JS, JL,HB,TŘ
Cílová hospodářská skladba	SM6, BK2, BO1, MD1,DB, JD,LP	BK6-7, DB1-2, MD1, SM1, JD, HB, LP, BR,DG JV, JS
Obmýti/obnovní doba počátek obn. /návrtná doba	110/40 91/10	140/20 131/10
Hospodářský způsob	P, N	P, N
Ohrožení založených porostů	Buřeň - střední zvěří – významné	buřeň – silné Zvěří - významné

* Snížený podíl MZD v případě nahodilých těžeb

4.3.2.3 Zastoupení věkových stupňů

Zastoupení věkových stupňů v porostech v jednotlivých oborách na základě čísel zpracovaných v předložené tabulce ukazuje poměrně významné zastoupení nalezených holin a nadprůměrné zastoupení osmého věkového stupně a starších věkových stupňů 12+. Vysoký podíl holin byl zapříčiněn větrnou kalamitou z roku 2008, kdy byl na celém revíru zpracován více jak desetiletý etát plánované těžby pro dané LHP. V následujícím roce byl revír postižen rozsáhlou kůrovcovou kalamitou. Velký podíl osmdesátiletých porostů souvisí s kalamitou v třicátých letech minulého století, která postihla zdejší region. Zakládání nových porostů, převážně smrkových a borových, postupovalo velmi rychle, proto vznikly i několikahektarové stejnověkové monokultury. Vysoký podíl zastoupení starších porostů sto dvaceti a více let má více důvodů. Jde o ochranné porosty na prudkých svazích, kde lesnické hospodaření je velmi omezené z důvodu plnění dalších funkcí těchto lesů (půdoochrané, vodohospodářské funkce apod.). V neposlední řadě hraje významnou roli i ekonomická nákladnost těchto těžeb. Dalším z důvodů je významný podíl starších

listnatých porostů, převážně dubových, které mají delší dobu obmýtí a opadem plodů slouží v oboře i ke zvyšování úživnosti. A zatím není za tyto porosty odpovídající náhrada.

Tab. 7 – Zastoupení věkových stupňů

Zastoupení věk. stupňů	0	1	2	3	4	5	6	7	8
Obora Slavice v ha	22,5	20,9	41,1	10,9	20,2	22,8	31,3	20,4	60,9
Zastoupení věk. stupňů	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Obora Slavice v ha	21,2	12,3	13,9	5	3,38	10,5	2,05	4,83	1,9

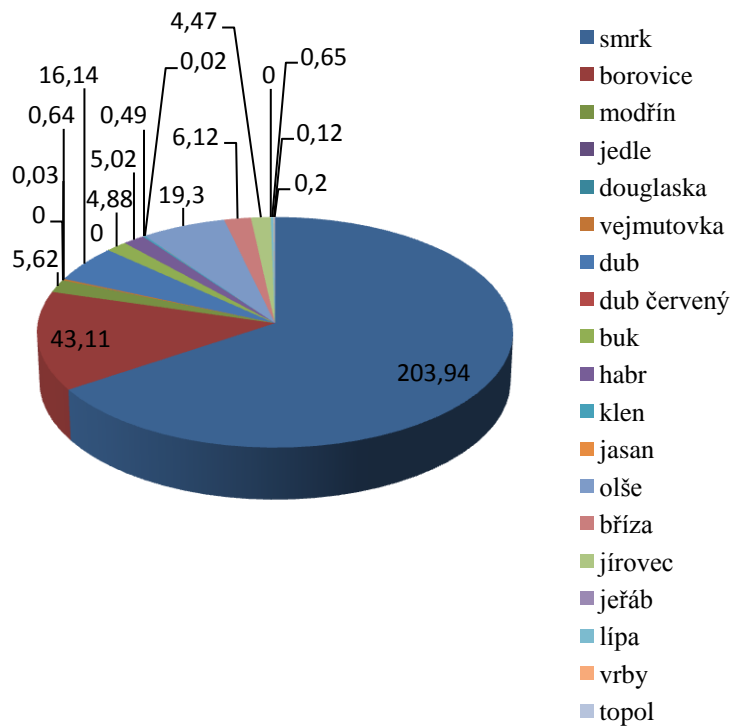
Obr. 1 - Grafické znázornění zastoupení věkových stupňů porostů v oboře Slavice.

4.3.2.4 Zastoupení jednotlivých dřevin v porostech

Tab. 8 – Zastoupení dřevin v roce 1980

dřevina	ha	%
smrk	203,94	66
borovice	43,11	14
modřín	5,62	2
jedle	0	0
douglaska	0,03	0
vejmutovka	0,64	0
dub	16,14	5
dub červený	0	0
buk	4,88	2
habr	5,02	2
klen	0,49	0
jasan	0,02	0
olše	19,3	6
bříza	6,12	2
jírovec	4,47	1
jeřáb	0	0
lípa	0,65	0
vrby	0,12	0
topol	0,2	0
celkem	310,75	100

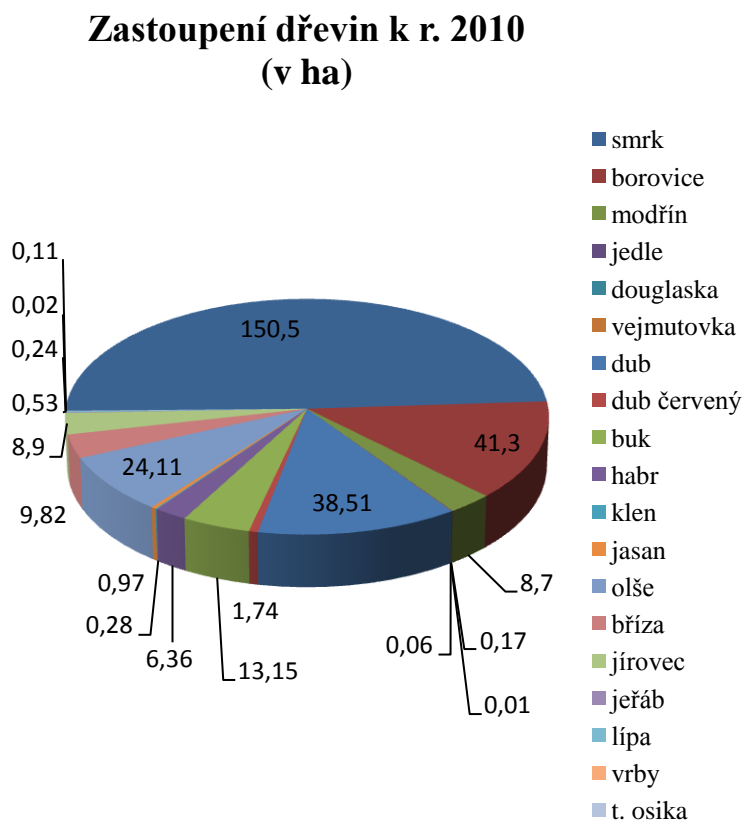
Zastoupení dřevin k r. 1980 (v ha)

Obr. 2 - Grafické zobrazení zastoupení jednotlivých druhů dřevin v roce 1980

dřevina	ha	%
smrk	150,5	49
borovice	41,3	14
modřín	8,7	3
jedle	0,17	0
douglaska	0,01	0
vejmutovka	0,06	0
dub	38,51	13
dub červený	1,74	1
buk	13,15	4
habr	6,36	2
klen	0,28	0
jasan	0,97	0
olše	24,11	8
bříza	9,82	3
jírovec	8,9	3
jeřáb	0,24	0
lípa	0,53	0
vrby	0,02	0
t. osika	0,11	0
celkem	305,48	100

Obr. 3 – Grafické zobrazení zastoupení jednotlivých druhů dřevin v roce 2010.

Tab. 9 – Zastoupení dřevin v roce 2010

Tabulky znázorňující změnu zastoupení dřevin v oboře Slavice za posledních 30 let nám ukazují významný procentický nárůst zastoupení listnatých dřevin, hlavně DB a BK, a to na úkor zastoupení SM. Jednou z hlavních příčin je použití listnatých dřevin při obnově porostů v oboře v posledních deseti letech, jak to ukazuje tabulka č. 14. Druhým důvodem je skutečnost, že při výchovných zásazích prováděných v porostech do čtyřiceti i nad čtyřicet let dochází k uvolňování plodonosných listnáčů na úkor jehličnatých dřevin. Následný popis porostu taxátorem při zpracování LHP je pak tímto zásahem zkrácen a dochází ke zvýšení procentického zastoupení listnatých dřevin v porostní skupině.

4.3.2.5 Zastoupení fruktifikujících plodonosných listnáčů

Ve Slavické oboře jde zejména o zastoupení těchto dřevin: DB, BK a KŠ v porostech nad 40 let, které již plodí. Čisté porosty těchto dřevin jsou zde výjimečné, většinou se jedná o smíšené porosty, kdy uvedené dřeviny jsou jednotlivě až skupinovitě smíšeny s hlavní dřevinou, ve většině případů se smrkem a borovicí. Celkový špatný poměr zastoupení těchto dřevin je vylepšován jednotlivými solitéry a zbytky alejí starých dubů, které se nachází podél cest, na pastvinách využívaných hřebčínem a na

hrázích rybníků, které se v oboře nacházejí. Okraje luk a pastvin využívaných pro zvěř jsou osázeny pláňaty jabloní. Plošné rozmístění porostů s významným zastoupením DB, BK a KŠ je znázorněno zákresem v obrysové mapě a je obsaženo v příloze č. 4. Výchovné zásahy v těchto porostech je nutné provádět s důrazem na uvolňování korun těchto plodonosných dřevin s respektováním dalších kritérií kvalitativního výběru. U těchto uvolňovaných stromů je nutné posoudit zdravotní stav (možnost starého poškození a s tím spojený rozvoj hniloby), kvalitu kmene, velikost a nasazení koruny apod. V mýtních smíšených porostech je třeba uvolňovat opět kvalitní jedince a v závislosti na druhu smíšení a početném zastoupení těchto dřevin volit postup obnovy. U mýtních listnatých porostů by bylo žádoucí prodloužit obnovní dobu, pokud to zdravotní stav porostu dovolí, a soustředit se na zdravotní výběr. Snížením zakmenění porostu přispět k možné přirozené obnově porostu, nebo získání nové okusové plochy pro zvěř.

Tab. 10 - Zastoupení plodonosných dřevin v porostech 40 let +

Druhy dřevin	DB	DBC	BK	KŠ	Celkem
Zastoupení v ha / %	14,71/ 4,82	1,45/ 0,47	2,49 / 0,82	0,37/ 0,12	19,02/ 6,23

Porosty staré dvacet pět až čtyřicet let byly zakládány jako zvěřníky, a to zejména podél cest. Řídký spon při výsadbě a případné další uvolnění korun probírkou v těchto porostech způsobilo, že některé stromy z těchto výsadeb již začínají plodit. Následující tabulka je výčtem zastoupení plodonosných dřevin v těchto mladých porostech. V těchto porostech je nutno důsledně při provádění výchovných zásahů uvolňovat kvalitní jedince cílových druhů dřevin s průběžným kmenem a dobře nasazenou korunou. U liniových výsadeb podél cest, luk apod. je třeba upravit spon stromů tak, aby bylo zajištěno bohaté nasazení korun stromů a co největší oslunění těchto korun. Tato opatření by se měla projevit dobrým zdravotním stavem stromů a jejich dřívější a větší fruktifikací. Protože dojde k významnému snížení jedinců na ploše (spon 10x15 m), je nutné posoudit nutnost ochrany kmenů těchto stromů oplůtky před vytloukáním zvěří do věku 35-40 let. Pod těmito porosty je žádoucí udržovat bylinný pokryv ožínáním, případně mulčováním v takovém stavu, aby byla atraktivní pro spásání zvěří a opad plodů ze stromu byl pro zvěř snáze přístupný.

Tab. 11 – Zastoupení plodonosných dřevin v porostech – 40 let

Druhy dřevin	DB	BK	KŠ	KJ	Celkem
Zastoupení v ha / %	3,27/ 1,07	2,28 / 0,75	3,54/ 1,16	0,05/0,02	9,14/3,00

Rozdíl v zastoupení jednotlivých dřevin obsažených ve skladbě porostů (viz strana č. 33 a 34) ve Slavické oboře je obsažen v prvním a druhém věkovém stupni, který zatím neplodí a tak nebyl zahrnut do tabulek.

Z přehledu je zřejmé, že plodících stromů plodonosných dřevin, které významně ovlivňují úživnost honitby, se v oboře nachází nedostatečné množství. Přibližně se jedná o 28,50 ha, což představuje 9,0 % z celkové výměry porostů obory.

4.3.2.6 Geneticky hodnotné porosty v oboře Slavice

V oboře Slavice se nachází dva fenotypově hodnotné porosty smrku, oba fenotypové třídy B. Jedná se o porosty 736D14 o výměře 2,59 ha, LT 3K5, věku 139 let a zásobou 1015m³. V tomto porostu je plánovaná těžba 490m³ a vzhledem k malému zabuřenění půdního povrchu by zde byla možná přirozená obnova. Problémem je zde nutnost dlouhodobého oplocení zmlazované části porostu minimálně 15-20 let.

Porost 741E10 o výměře 1,02 ha, LT 3H1, věku 108 let má dřevní zásobu 402m³. V tomto decenniu je zde plánovaná těžba ve výši 95m³. Malý podíl těžby je dán vysokým stupněm rozpracování obnovy tohoto porostu. Přirozená obnova vzhledem k silnému celoplošnému zabuřenění není možná.

4.3.2.7 Hospodářský tvar lesa

Hospodářský tvar lesa pro všechny porosty v honitbě Obora Slavice, jak v oplocené části, tak v porostech mimo vlastní oboru, je určen jako tvar lesa vysokého. V některých porostech obory probíhá v současnosti přirozená obnova dřevin, zejména se jedná o tyto druhy dřevin: HB, SM, BO, KL a BK. U listnatých dřevin, kde pravidelným okusem zvěří dochází k pařezové případně kořenové výmladnosti a obrůstání stromků (tvorba hlav), je nutno zvážit převedení těchto ploch na plochy lesa nízkého – pařeziny a vyčlenit je jako okusové plochy.

4.4 Obnova porostů v oboře za uplynulé období a výhled na další decennia

4.4.1 Obnova lesa od roku 2000 a návrh na rok 2011

Tab. 12 – Obnova lesa od roku 2000 a návrh na rok 2011 – listnaté dřeviny

Rok výsadby	Druh zalesňované dřeviny v ha											
	DB	DB odr.	BK	BK odr.	KŠ odr.	JŘ	LP	TŘ	JS	OL	JB	Sa:
2000		0,84	0,34	0,12		0,05	0,20		0,15			1,70
2001	0,72	0,74	0,16	0,29	0,14	0,13		0,03				2,21
2002		2,17	0,22	0,24	0,86	0,05		0,02				3,56
2003	0,25	0,08	0,68	0,56	0,71				0,05			2,33
2004	1,67	0,11	0,15		0,10					0,10		2,13
2005	0,75		0,47	0,21								1,43
2006	0,79		0,07	0,03								0,89
2007	0,50		0,30									0,80
2008												0
2009		0,68	0,71									1,39
2010	2,34	6,80	1,49		2,78				0,35	0,09	0,42	14,27
2011 *	0,50	2,23	0,46		0,09							3,28
Celkem	7,52	13,65	5,05	1,45	4,68	0,23	0,20	0,05	0,55	0,19	0,42	33,99

*Plánovaná obnova porostů v Oboře Slavice v roce 2011

Tab. 13 - Obnova lesa od roku 2000 a návrh na rok 2011 – jehličnaté dřeviny

Rok výsadby	Druh zalesňované dřeviny v ha			
	SM	BO	JD	Sa:
2000				0
2001				0
2002	0,35			0,35
2003				0
2004				0
2005				0
2006	0,23			0,23
2007				0
2008				0
2009	0,08		0,05	0,13
2010	3,61	0,35		3,96
2011 *	1,19	0,15		1,34
Celkem	5,46	0,50	0,05	6,01

4.4.2 Výhled obnovy porostů v oboře v probíhajícím a následném decenniu

Obnova mýtních porostů ve Slavické oboře bude v první polovině decennia z důvodu významného podílu zalesněných holin v posledních třech letech, kdy bylo celkem zalesněno přes 24 ha holin, velmi malá. A to i přesto, že podíl porostů starších osmdesáti let je 23% z celkové výměry lesních porostů v oboře a činí 75 ha. Z pohledu

lesnického by bylo potřeba ročně obnovovat 5-6 ha těchto porostů. Určitá omezení mýtních těžeb z důvodu nárůstu holin byla již zahrnuta do nového LHP, kde celkový étát mýtních těžeb pro lesy zvláštního určení v oboře byl stanoven na 8600 m³ a plocha určená k zalesnění z těchto těžeb na 23 ha. Bylo by velmi žádoucí, aby nově zalesněné porosty se podařilo v zákonné lhůtě zajistit, a to zejména z důvodu nárůstu plochy mýtních porostů způsobené určitým zašetřením porostů v probíhajícím decenniu. Druhým důvodem je v dalším decenniu posun osmého věkového stupně do mýtních těžeb, který svou velikostí přes šedesát ha významně ovlivní výši těžeb v příštím LHP.

Dalším významným faktorem, který brzdí v současné době obnovu porostů, je i nárůst oplocených ploch v oboře z důvodu zalesnění holin z posledních tří let. Celkem bylo zaploceno na 10 ha holin o celkové délce 6,47 km oplocenek. Zbýlých 13 ha bylo zalesněno odrostky plodonosných listnáčů převážně dubem a jírovcem, vznikly tak plochy tzv. oborně - pastevního lesa, kdy odrostky těchto dřevin jsou po výsadbě ochráněny individuálně oplůtky. Z minulého období (od r. 2000) se zde nachází dalších 11,10 ha oplocenek o celkové délce 6,16 km. Tyto velké počty oplocenek omezují pohyb zvěře po oboře a velmi často dochází k jejich poškození, hlavně pádem stromů na plot oplocenek. Následné vnikání zvěře do těchto ploch nese velké riziko poškození vysázených kultur a mlazín okusem a loupáním.

4.5 Plošné údaje o honitbě

Tab. 14 - Výměra jednotlivých druhů pozemků v honitbě Obora Slavice

Oddělení	Dílec	Porostní půda	Elektro- vod	Ostatní	Políčka	Cesty	Voda	Porosty mimo PUPFL	Sa:
733	A	11,63	0,40					0,24	12,27
734 celý	odd.	49,45	0,54	0,19	0,74	1,87		1,07	53,86
735	A	15,63				0,06			15,69
735 ost.		38,13						0,04	38,17
736	A	4,86		0,07		0,23			5,16
736 ost.		29,87		0,03		0,16			30,06
737 celý		63,66	1,09	0,43		0,39	1,27	1,65	68,49
738 celý		66,49	0,53	2,15	2,71	0,95		14,38	87,21
739 celý		45,21	0,57	0,02	0,16	0,61		0,76	47,33
741	E	6,68				0,29			6,97
742	A,B	25,75							25,75
742	C,D,E	27,48							27,48
743	A *	1,13				0,02		0,49	1,64
743 ost.		37,93		0,09		0,11		0,01	38,14
Plocha oplocená státní		326,37	2,73	2,82	3,61	4,29	1,27	18,39	359,48
Plocha mimo oborní plot státní		97,53	0,40	0,16		0,40		0,25	98,74
Celková plocha státní		423,90	3,13	2,98	3,61	4,69	1,27	18,64	458,22
Pozemky ost. vlastníků v oplocené části		16,37?				1,85	17,25 *	32,04 Pastvi- ny	
Pozemky ost. vlastníku mimo oborní plot		1,73		1,29				13,68 Pastvi- ny	16,70
Celková plocha honitby			3,13	4,27	3,61	6,54	18,52	64,36	535

*Porosty mimo zaplacenou část obory

V rozhodnutí o uznání honitby je celková výměra 535 ha, z toho 442 ha lesa a 17 ha polních pozemků 76 ha tvoří ostatní plochy (včetně vodních ploch apod.).

Vyhlášená honitba Obora Slavice se skládá z části vlastní oplocené obory a pozemků nacházejících se mimo oborní plot. Následně uváděné plochy jsou v části zaplacené využívané jelení zvěří.

4.5.1 Seznam úživných ploch

Seznam pastvin a luk využívaných

jelení zvěří ve vlastnictví státu:

Kamenec -1,61 ha

Nová louka – 3,70 ha

Stájová louka – 1,68 ha

Zvířecí louky – 7,39 ha

Topolka – 3,66 ha (v majetku AOPK ČR)

Celkem luk a pastvin: 18,04 ha

Seznam políček pro zvěř:

odd. 738B – 0,72 ha

odd.738D – 0,57 ha

odd. 739D – 0,92 ha

Borovcová ohrada – 1,40 ha

Celkem políček: 3,61 ha

Další plochy pastvin a luk o výměře 31,76 ha může zvěř omezeně využít vzhledem k tomu, že se jedná o plochy ve vlastnictví Státního hřebčína Kladruby n/Labem a jsou intenzivně využívány k pastvě koní. Okolo těchto pozemků jsou částečně instalovány elektrické ohradníky, které ztěžují zvěři vstup na tyto poměrně kvalitní louky a pastviny. Část (3,38 ha) těchto pastvin, tzv. Viškovské louky, jsou v soukromém vlastnictví, jsou zvěři přístupné a v dobré kvalitě travnatého porostu.

4.5.2 Voda v oboře

V oboře se nachází soustava rybníků o celkové rozloze 17,25 ha. Většina z nich je ve vlastnictví firmy Rybářství Litomyšl s.r.o. a velmi intenzivně se na nich hospodaří. Jsou to rybníky Nový, Brožek, Podlézský, Starý, Práčovský a menší plocha u myslivny Slavice. Jediný rybník ve vlastnictví státu je lesní rybník Boušovka, který je vyhlášen přírodní památkou. Dalším významným zdrojem vody je Slavický a Jelení potok, který výše uvedené rybníky napájí.

4.5.3 Ostatní plochy

4.5.3.1 Plocha elektrovodu

Mezi ostatní plochy, které jsou využívány zvěří k pastvě, je plocha průseků pod elektrovodem a plocha nad přivaděčem vody pro Práčovskou elektrárnu, oba přes oboru přecházejí. Celková výměra těchto ploch procházejících lesními porosty je 3,13 ha. Zvláště plocha pod elektrovodem nabízí v některých místech při osevu vhodnou plodinou vylepšení potravní nabídky zvěře. Je na zvážení, zda by na těchto lokalitách nebylo možno založit okusové plochy.

4.5.3.2 Okusové plochy

V porostech, kde dochází k přirozenému zmlazení zejména habru, ale i dalších dřevin, je nutno z důvodů vykazování škod na těchto nárostech vést tyto plochy jako okusové, které slouží k potravní nabídce zvěři, a nevykazovat zde poškození zvěří. V příloze č. 5. uvádím seznam těchto porostů včetně jejich redukované výměry. Celková výměra okusových ploch je 7,58 ha.

4.5.3.3 Krytové plochy

Mezi důležité plochy v oboře patří krytové plochy tvořené zejména smrkem. Jsou zvěří vyhledávány, protože zde není rušena a má možnost v klidu strávit přijímanou potravu. Poměrně vysoký podíl těchto ploch, které byly zakládány před dvaceti až patnácti lety, měl velký význam na udržení trofejové úrovně jelení zvěře v Oboře Slavice. Jedná se zejména o větší porostní skupiny mlazin a tyčkovin ve stáří 10-25 let s převahou smrku. Dalšími dřevinami tvořící tyto porosty jsou modřín, bříza, habr a olše. Vtroušen je i cenný listnáč dub, buk, jírovec. Jednotlivé stromy těchto dřevin budou v průběhu výchovy porostu postupně uvolňovány, aby bylo zajištěno dobré nasazení korun a stromy co nejdříve začaly plodit. V některých případech bude potřeba přistoupit i k individuální ochraně vybraných stromů před poškozováním zvěří. V těchto plochách poškození jednotlivých stromů dosahuje až 90%. Škody se zde pouze evidovaly a vzhledem ke kategorii lesa nebyly uplatňovány vůči nájemci honitby.

Celková výměra těchto krytových porostů je 22,31 ha. Další porostní skupiny jsou plošně malé, do 0,20 ha, proto se v nich zvěř zpravidla nezdržuje a nejsou zahrnuty v přehledu.

Seznam krytových porostů, jejich výměra a druhové zastoupení dřevin (podle LHP), které je uvedeno v procentech v závorce, je v příloze č. 6.

4.6 Bonitace Slavické obory

Celková úživnost obory, která má zásadní vliv na stanovení bonity honitby, je dána jednak přirozenou úživností lokality, která vychází z popsaného stavu lesních porostů, keřového a bylinného patra a kvality úživných ploch určených zvěři. Stav lesních porostů a celého ekosystému lesa je v neustálém dynamickém vývoji, který je zapříčiněn hospodařením člověka v těchto porostech nebo samovolným vývojem ekosystému lesa. V průběhu vývoje porostů tyto přirozené složky úživnosti ztrácí svůj význam a relativně stálým přínosem je produkce fruktifikujících listnáčů. Zde ale ve velké míře závisí na velikosti a pravidelnosti semenných let. Tyto okolnosti nás vedou k závěru, že je nutno preferovat při zatřídňování honitby do bonitačních tříd produkci z úživných ploch, která je diferencována skupinami půdních typů. (Typizační směrnice, Obory pro chov spárkaté zvěře. Brandýs n/Labem: Lesprojekt., 1988)

4.6.1 Bonitace honitby dle výměry úživných ploch

Celková výměra úživných ploch v oplocené části Obory Slavice (využitelných pro jelení zvěř) činí 53,43 ha. To je 11% z 508 ha celkové oplocené plochy obory. Podle tabulky typizačních směrnic to znamená zařazení do druhé bonitní třídy. Přibližně 12% těchto úživných pozemků je ale ovlivněno vodou. Z tohoto důvodu je nutno použít přepočtového koeficientu 1,29. Výsledná plocha pro splnění podmínek zařazení do druhé bonitní třídy by měla být 12,90%. Tato podmínka není splněna, proto je honitba zařazena do třetí bonitní třídy. Tomuto zařazení odpovídá i současný stav těchto ploch.

4.6.2 Kvalita poliček pro zvěř

Oboře Slavice se nachází 2,23 ha poliček pro zvěř. V současné době ani na jednom z nich není zemědělsky hospodařeno. Tyto plochy již řadu let nejsou obdělávány a tak postupně zarůstají agresivními druhy travin a náletovými dřevinami. Nezámem nájemce honitby o řádné myslivecké hospodaření vedlo LS Nasavrky k přijetí řady opatření, která by tento neutěšený stav zvrátila. Jedním z nich je i podzimní zmulčování těchto poliček frézou na drcení klestu a příprava na jarní osetí těchto ploch jetelotravní směsí a jánského žita.

4.6.3 Kvalita luk a pastvin

Současný stav luk obhospodařovaných nájemcem není dobrý. Část těchto pozemků je zamokřelá, místy léta neseaná a tak tyto okraje zarůstají náletovými dřevinami (OS, OL, BŘ). Z travin, které mají význam pro zvěř, se zde vyskytuje lipnice obecná (*Poa trivialis*), lipnice roční (*Poa annua*), medyněk měkký (*Holcus mollis*) a srha říznačka (*Dactylis glomerata*). Druhy nevýznamné pro zvěř, ale převládající, jsou bezkolenec rákosovitý (*Molinia arundinacea*), třtina křovištní (*Calamagrostis epigejos*), na hodně vlhkých místech sítina rozkladitá (*Juncus effusus*) a skřípina lesní (*Scirpus sylvatica*). Na byliny jsou tyto plochy velmi chudé. Zvýšenou kyselost půdy signalizují různé druhy šťovíků (*Rumex*) a pryskyřníků (*Ranunculus*). Na těchto lokalitách hrozí nebezpečí výskytu motolic.

4.6.4 Úprava bonitace zohledněním zastoupení plodonosných listnáčů a velikosti okusových ploch v oplocené části honitby

Trvalé okusové plochy o celkové velikosti 7,58 ha tvoří z celkové porostní plochy, která je 342,74 ha celkem 2,21%. Znamenalo by to posunutí honitby do druhé bonitní třídy. Plocha zastoupených fruktifikujících plodonosných listnáčů je ale jenom 28,16 ha, vyjádřeno v procentech je to 9,23 % z výměry porostů v oplocené části honitby. Protože uvedené zastoupení plodonosných listnáčů nedosahuje 20 %, je honitba Obora Slavice zařazena do třetí bonitační třídy.

4.7 Stanovení cílových stavů

Podle tabulky č. 4 str. 16 Typizačních směrnic je pro vyjmenované druhy zvěře podle bonitní třídy honitby stanovena doporučená výměra v ha na jeden kus plánované zvěře.

Pro třetí bonitační třídu u jelení zvěře je doporučená výměra na jeden kus 7,1 – 9,0 ha. Koeficient přírůstku u jelena lesního je podle této tabulky č. 4. 0,7-0,8.

Při výměře pozemků 408,47 ha v oplocené části obory mimo vodních ploch se jedná o cílový stav 58 ks na spodní hranici a 45 kusů zvěře na horní hranici doporučených výměr. V rozhodnutí Městského úřadu Chrudim byl pro honitbu Obora Slavice stanoven normovaný počet 80 kusů jelení zvěře, což by odpovídalo 568 ha ploch využívaných touto zvěří. Některé odborné prameny připouští minimální počet 5 ha na jeden kus jelení zvěře. Potom by normovaný počet 80 kusů byl pro Oboru Slavice únosný a z chovatelského hlediska, kdy uzavřená populace by měla mít minimálně 60 kusů, i žádoucí. Výsledky chovu jsou potom ale velmi závislé na kvalitě přikrmování a stavu úživných ploch.

4.7.1 Dosavadní hospodaření s jelení zvěří

V předchozích kapitolách bylo uvedeno, že normovaný (neboli sjednaný) stav chované jelení zvěře je 80 ks. Z toho je jelenů I. věkové třídy – 14 ks, II. věkové třídy - 12 ks, III. věkové třídy - 6 ks, laní 30 ks a kolouchů 18 ks - celkem: 80 ks.

Původem se jedná o zvěř z Českomoravské vrchoviny. Genetický vliv původu je patrný na parožení jelenů, které je velmi členité a silné, není zde výjimkou vidět jelena dvacateráka, ale je krátké. Průměrně se pohybuje kolem 100 cm, proto bodové hodnocení vychází nižší. Přesto i tak zde byli v poslední době uloveni kromě již zmiňovaného rekordu z roku 1988 – 244,13b CIC jeleni vysokých bodových hodnot. V roce 2003 : 9letý – 222 bodů CIC, roku 2006 10letý jelen s bodovou hodnotou 239,07 CIC a váhou 160 kg, roku 2007 11letý jelen 235,46 bodů CIC s váhou 153 kg, roku 2008 12letý jelen bodově kolem 240 bodů a váhy 150 kg a další silný jelen bodově kolem 222 bodů CIC a váhy 160 kg. Z výše uvedeného přehledu lovených jelenů vyplývá, že kvalita slavické zvěře je opravdu na vysoké úrovni.

4.7.2 Výsledky myslivecké evidence

V následujících tabulkách uvádím sčítané stavy jelení zvěře s návrhem plánu lovu a skutečným lovem včetně zvěře uhynulé. Údaje jsou převzaty z ročních výkazů o honitbě a hlášenek odlovů za jednotlivé měsíce. Sledované období je od roku 2003 do roku 2010, poslední tabulka obsahuje návrh na rok 2011.

Tab. 15 – Myslivecká evidence rok 2003

Rok 2003 - 2004	jelen I.věk tř.	jelen II.věk.tř.	Jelen III.věk.tř.	laň	kolouch	Sa:
Sčítaný stav	25	6	1	30	18	80
Plán lovu	9	0	0	9	6	24
Lov včetně úhynu	1	2	2	12	7	24

Velká disproporce mezi plánem a skutečným lovem, viz (Tab. 15).

Tab. 16 - Myslivecká evidence rok 2004

Rok 2004 - 2005	jelen I.věk tř.	jelen II.věk.tř.	Jelen III.věk.tř.	laň	kolouch	Sa:
Sčítaný stav	27	7	2	27	17	80
Plán lovu	4	4	1	6	4	17
Lov včetně úhynu	3	2	0	6	3	14

Tab. 17 - Myslivecká evidence rok 2005

Rok 2005 - 2006	jelen I.věk tř.	jelen II.věk.tř.	Jelen III.věk.tř.	laň	kolouch	Sa:
Sčítaný stav	21	12	4	28	17	82
Plán lovu	5	3	1	5	4	18
Lov včetně úhynu	5	3	1	5	2	16

Tab. 18 - Myslivecká evidence rok 2006

Rok 2006 -2007	jelen I.věk. tř.	jelen II.věk. tř.	Jelen III.věk.tř.	laň	kolouch	Sa:
Sčítaný stav	10	10	6	29	17	72
Plán lovu	1	2	1	7	5	16
Lov včetně úhynu	0	0	4	5	5	14

V tomto mysliveckém období rok 2006 - 2007 dochází k velkému rozdílu skutečného lovu oproti plánu. Jeden jelen III. věk. třídy byl nalezen upytlačený.

Tab. 19 Myslivecká evidence rok 2007

Rok 2007 -2008	jelen I.věk. tř.	jelen II.věk.tř.	Jelen III.věk.tř.	laň	kolouch	Sa:
Sčítaný stav	15	6	6	27	17	71
Plán lovu	4	1	2	7	4	17
Lov včetně úhynu	3	1	3	7	4	18

Tab. 20 - Myslivecká evidence rok 2008

Rok 2008 -2009	jelen I.věk. tř.	jelen II.věk.tř.	Jelen III.věk.tř.	laň	kolouch	Sa:
Sčítaný stav	18	5	5	29	18	75
Plán lovu	5	1	1	9	5	21
Lov včetně úhynu	3	2	3	5	5	18

Tab. 21 Myslivecká evidence rok 2009

Rok 2009 -2010	jelen I.věk. tř.	jelen II.věk.tř.	Jelen III.věk.tř.	laň	kolouch	Sa:
Sčítaný stav	20	7	3	30	16	76
Plán lovu	4	2	1	8	6	21
Lov včetně úhynu	4	1	2	8	6	21

Tab. 22 - Myslivecká evidence rok 2010

Rok 2010 -2011	jelen I.věk. tř.	jelen II.věk.tř.	Jelen III.věk.tř.	laň	kolouch	Sa:
Sčítaný stav	18	9	3	29	17	76
Plán lovu	5	1	1	9	5	21
Lov včetně úhynu	4	1	1	7	5	18

Tab. 23 - Myslivecká evidence rok 2011

Rok 2010 -2011	jelen I.věk. tř.	jelen II.věk.tř.	Jelen III.věk.tř.	laň	kolouch	Sa:
Sčítaný stav	16	8	4	30	17	75
Plán lovu *	4	1	1	9	6	21

*Plán lovu předpokládaný – neschválený

Z myslivecké evidence vyplývá, že zájem nájemce obory je zaměřen na lov silných jelenů III. věkové třídy, která nestačí být doplňována jeleny z druhé věkové třídy. Jeleni III. věkové třídy jsou loveni předčasně a v několika případech v nevhodném období před říjí. Tito nadějní chovní jeleni nemohou dosáhnout vrcholu bodové hodnoty trofeje, která by se pohybovala okolo 240-245 bodů. Významně překročený odlov v III. věk. třídě byl zejména v letech 2006 až 2009. Podle poměru pohlaví v chovu, který je 1,1 : 1 v prospěch jelenů, a při normovaném počtu 32 ks jelenů a 30 ks laní by podle grafického znázornění pyramidy chovu podle Nečase měl být lov stanoven na pět kusů jelenů v první věk. třídě, jeden kus v druhé a dva kusy ve třetí věkové třídě. Z nich jeden by byl loven ve věku deseti let a druhý na vrcholu svých parožních možností (Lochman 1985).

4.8 Myslivecká zařízení

V každé honitbě a zvláště v oboře sloužící k intenzivnímu chovu zvěře je nutností mít dostatečný počet mysliveckých zařízení sloužících k příkrmování zvěře, pozorování a lovu této zvěře. Následující tabulka zachycuje orientační přehled počtu jednotlivých zařízení vztažených k jedincům zvěře a k ploše honitby. (Hromas, Hanzal 2006).

4.8.1 Doporučené počty mysliveckých zařízení

Tab. 24 – Doporučené počty mysliveckých zařízení

Druh zařízení	Počet jedinců spárkaté zvěře v ks	Oborní plocha v ha
Velkoobjemový sklad objemového krmiva		500 - 1000
Velkoobjemový sklad jaderného krmiva		500 - 1000
Chladicí box	100	500
Krmelec se zásobníkem	30	100 - 150
Krmelec na tvarované, nebo jaderné krmivo	50	150
Sklep na dužnaté krmivo	50	150 - 200
Trvalé napajedlo	25	100 - 250
Slanisko (mimo krmelec)	15	50
Kaliště	20	30 - 100
Kazatelnový posed	10	30 - 50
Vysoký posed	50	100 - 200
Odchytové zařízení	100	500

Tyto počty u některých zařízení jsou velmi orientační z důvodu změny technologií, např. na uskladnění objemového krmiva, jako je např. zhotovení senáží a siláží. Velkou úlohu zde mají také nové předpisy a vyhlášky související s uskladněním zvěřiny. Z těchto důvodů je budování např. chladicích boxů velmi nákladnou investicí a je potřeba pečlivě zvážit jeho přínos pro majitele obory.

4.8.2 Skutečný stav mysliveckých zařízení v oboře Slavice

Ve Slavické oboře je normovaný počet 80 ks jelení zvěře a 8 ks. zvěře srnčí. V následující tabulce je zachyceno porovnání doporučeného počtu mysliveckých zařízení se skutečností.

Tab. 25 – Skutečné počty mysliveckých zařízení

Druh zařízení	Plánovaný počet zařízení	Skutečný počet zařízení
Velkoobjemový sklad objemového krmiva	1 ks	1 ks- stodola
Velkoobjemový sklad jadrného krmiva	1 ks	1 ks - plechová hala
Chladicí box	1 ks	0 *
Krmelec se zásobníkem	3 ks	2 ks + 3 ks *
Krmelec na tvarované, nebo jadrné krmivo	2 ks	2 ks *
Sklep na dužnaté krmivo	1 ks	1 ks + 1 ks *
Trvalé napajedlo	4 ks	7 ks
Slanisko (mimo krmelec)	6 ks	7 ks
Kaliště	4 ks	9 ks
Kazatelnový posed	9 ks	10 ks
Vysoký posed	2 ks	3 ks
Odchytové zařízení	1 ks	1 ks

- Chladicí box k uchování zvěřiny s novým veterinárním zákonem byl zrušen. Dříve Slavice sloužily jako sběrné místo pro honitby z okolí.
- V oboře jsou dva krmelce hlavní a tři vedlejší. U hlavních krmelců je instalováno po dvaceti korýtkách, do kterých je zvěři předkládáno jádro, šrot a řepné řízky
- Jako sklep na dužnaté krmivo slouží sklep, který je součástí obytného domu, dnes přestavěného na ubytovací zařízení pro lovecké hosty. K uskladnění řízků slouží i krytá silážní jáma.

Mimo těchto popsaných zařízení je zde zachována i původní menší lovecká chata, která dnes svými parametry a vybavením již nesplňuje požadavky lovecké klientely. V roce 2007 zde byla vybudována aklimatizační obůrka o velikosti přibližně 14 ha, která

měla sloužit pro aklimatizaci dovezené zvěře pro oživení chovu, ale zároveň v případě potřeby i jako karanténní obůrka. Při kalamitě, která v roce 2008 postihla porosty ve Slavické oboře, byl její plot z jedné třetiny poničen a zatím nebyl obnoven. Zákres mysliveckých zařízení je v příloze č. 7.

Oborní plot je ráhnový, upevněný k betonovým sloupkům a má výšku 2,5 m. Celková jeho délka je 10,1 km. Životnost je v průměru plánovaná na deset let, a proto je nutné zahrnout do plánu investic každoročně řádově 300 tisíc Kč na jeho postupnou rekonstrukci. Samozřejmostí je jeho běžná údržba. Plot není vybaven žádnými záskoky. Na přístupových komunikacích a mezi jelení a mufloní oborou jsou typizované plechové brány, které nejsou uzamčeny. Celkem se jedná o šest bran.

4.8.3 Krmení zvěře

Ve Slavické oboře je zvěř přikrmována celoročně s důrazem na podzimní a zimní období. Zvěři je do krmelců předkládáno seno, případně senáž, do korýtek na podzim řepné řízky, oves a podle možnosti sojové slupky. Oves je předkládán celoročně. Z dietetického krmiva je předkládána zvěři krmná řepa, a to hlavně v předjaří a na podzim řepné řízky z cukrovky. Zvěř má celoročně ve slanicích k dispozici lizovou sůl. Ta je předložena ve vyvýšených korýtkách, které jsou zastřešeny.

Celkové množství krmiva předkládaného zvěři za rok je uveden v následující tabulce.

Tab. 26 –Druhy a množství předkládaného krmiva

Druh krmiva	Množství v q za rok
Seno, senáž	260
Oves	200
Sojové lupínky	80
Řízky z cukrovky	500
Krmná řepa	30
Sůl	2,5
Medikamenty	příležitostně

Vzhledem k poměrně malému počtu chované jelení zvěře nejsou krmelce vybaveny ohrádkami umožňujícími bezproblémové braní potravy mladou zvěří.

4.8.4 Veterinární péče

Veterinární péče v oboře je v posledních letech nedůsledná. Zdravotní stav chované zvěře je dobrý, ale vyšetření orgánů ulovených kusů zvěře na motolici a plicní červivost se naposledy provedl v roce 2002. V roce 1988 provedl výzkumný veterinární ústav v Ostravě - Martinově vyšetření vzorků orgánů zvěře na přítomnost těžkých kovů. Tento průzkum prokázal zvýšený obsah mědi a kadmia, který se neprojevil do zdravotního stavu jelení populace. Zběžné vyšetření je prováděno oborníkem při ulovení zvěře, případně úhynu jednotlivých kusů. Při krmení je předkládáno nezávadné krmivo a krmná zařízení jsou včas asanována. Došlo také k uvolnění (obkácení) ploch krmelišť od zastiňujících stromů. Tímto zásahem byla zajištěna přirozená asanace těchto ploch.

4.9 Vlivy zájmových skupin a organizací ovlivňující myslivecké hospodaření v oboře Slavice

4.9.1 Zájmy ochrany přírody

Obora Slavice se nachází na území Krajinné památkové zóny Slatiňansko-Slavicko. Tato území v České republice spravuje Národní památkový úřad. Jde o území s vysokou přírodní a kulturní hodnotou s krajinnými a architektonickými dominantami s četnými panoramatickými výhledy. Obora je součástí vyhlášené Chráněné krajinné oblasti Železné hory a většina honebních pozemků je v II. zóně CHKO. Část lesních pozemků tvořena ochrannými lesy na prudkých svazích nad řekou Chrudimkou, je přičleněna k oboře a jde o I. zónu CHKO a zároveň přírodní rezervaci Krkanka. Přímo v oboře se nachází lesní rybník Boušovka, který je vyhlášen přírodní památkou. Dalším významným prvkem ochrany přírody jsou staré dubové aleje podél cest a na hrázích slavických rybníků, případně soliterní stromy převážně dubů, které se dochovaly na pastvinách s výskytem naturového druhu brouka – páchníka hnědého. Pro všechny výše uváděné lokality je vypracován plán péče a směrnice pro hospodaření v chráněném území. Ty samozřejmě svým způsobem omezují hlavně lesnické, ale i myslivecké hospodaření v oboře.

4.9.2 Chov koní

Na části pozemků uvnitř obory hospodaří Slatiňanský hřebčín, který se zabývá chovem vraníků starokladrubského koně. V areálu Slavic je od padesátých let minulého století objekt hřebárny tohoto hřebčína a chová se zde okolo 60 mladých koní. Ty využívají pozemků pastvin, které jsou trvale oplocené nízkým přibližně jeden a půl metru vysokým ohradníkem. To samozřejmě není pro jelení zvěř překážkou a tak tyto pozemky také využívá k paši. V poslední době ale hřebčín využívá i elektrické ohradníky, který zvěř už respektuje. Tyto pastviny pro koně jsou hřebčínem každoročně rekultivovány, proto je složení druhů trav a bylin pro pastvu příznivější než na loukách a pastvinách, kde hospodaří nájemce honitby. Negativní vliv přináší zvýšený provoz mechanismů po komunikaci vedoucí oborou ze směru od obce Trpišov k hřebčínu. Zvěř je na tento

pravidelný provoz už zvyklá a uvedená komunikace se nenachází v blízkosti jejich stávaníšť.

4.9.3 Intenzivní chov ryb

V popisu přírodní charakteristiky bylo uvedeno, že se v oboře nachází pět rybníků o výměře přes 17 ha, které slouží k intenzivnímu chovu ryb. Tu zde provozuje soukromá společnost Rybářství Litomyšl s.r.o. Na chov zvěře nemá tato činnost významný vliv.

4.9.4 Veřejné komunikace a vliv návštěvnosti

Oborou prochází veřejná komunikace, která spojuje obce Práčov a Křižanovice. Ta je hojně veřejností využívaná, a to zejména k pěší turistice a cykloturistice. V nedávné době byla část této komunikace i jediným přístupem do chatové oblasti, která se nachází v údolí Chrudimky, proto zde byl i významný provoz osobními auty, a to hlavně o víkendech. Před šesti lety obec Nasavrky zpřístupnila údolí s chatovou oblastí novou cestou od Nasavrky a tento negativní vliv byl významně omezen. Na větší část roku je rozhodnutím Městského úřadu Chrudim kromě již zmíněné veřejné komunikace omezen přístup do obory. Výjimka platí na období únor - březen a červenec – srpen, kdy je vstup do obory povolen. Bohužel návštěvníci nerespektují zákaz vstupu do porostů, a to zejména v době houbařské sezóny (září- říjen), což nese negativní dopad na chování zvěře. Zvěř je ve stresu a uchyluje se do houštin a mlazin. Zde bohužel dochází k poškozování těchto mladých porostů, a to takovým způsobem, že tyto porosty bylo nutno vyloučit z výchovy a ponechat je jako krytové porosty zvěři. Druhým negativním důsledkem je vliv na jelení říji, která zde probíhá v průběhu měsíce září a narušení průběhu lovu.

4.9.5 Další subjekty hospodařící v oboře

Přes oboru prochází vysoké napětí, které obhospodařují rozvodné závody, a přivaděč vody z Křižanovické přehrady do Práčovské věže. Toto potrubí je vedeno pod zemí. O stavbu se stará Povodí Labe. Ani jedna z činností neovlivňuje chov zvěře v oboře.

5 DOPORUČENÍ

Vyhodnocení doporučení z mysliveckého průzkumu doc. Švarce, porovnání se skutečností a návrh opatření na další období

5.1 Administrativní opatření

Omezení vstupu do obory po část roku bylo dosaženo. Rozhodnutím státní správy je návštěvnost upravena na měsíce únor – březen a červenec a srpen. Praktické zajištění tohoto omezení je v dnešní době ale velmi problematické.

Řešením je: a) odkoupení cesty od obcí

b) vyplocení veřejné cesty s částí obory (oddělení 741 a 742)

c) vyšší informovanost veřejnosti o oborním chovu formou informačních panelů instalovaných u vstupů do obory, jejichž součástí by byl i návštěvní řád obory

Pastva koní je prováděna pouze na pozemcích ve vlastnictví hřebčína. Jeden z negativních dopadů pastvy koní pro jelení zvěř je použití elektrických ohradníků. Ty při své výšce sice nejsou pro jeleny překážkou, ale zvěř se může do těchto ohradníků zaplést a případně i zranit.

Navrhují projednání této problematiky s Hřebčínem Slatiňany. Stejně jako užívání lesní komunikace mechanismy hřebčína a případnou spoluúčasť na financování údržby této dopravní sítě.

Mnoho současných problémů v mysliveckém hospodaření vyplývá z nedostatků a špatné vymahatelnosti určitých úkonů popsanych v nájemní smlouvě vůči nájemci honitby. Při tvorbě nové nájemní smlouvy na nové myslivecké období by pronajímatel měl tyto oblasti konkrétně definovat a zároveň jednoznačně stanovit sankce při jejím nedodržování.

5.2 Chovatelská opatření – cíle chovu

5.2.1 Osvěžení chovu

Doporučené zkvalitnění stavu jelení zvěře dovozem nového chovného materiálu nebylo provedeno. Jedním z důvodů byla absence aklimatizační obůrky, ta byla postavena až v roce 2002.

Protože se jedná o oboru s velmi cenným geneticky čistým materiálem jelena z Českomoravské vysočiny, doporučuji upustit od snahy osvěžení krve jiným, byť kvalitním chovným materiálem z jiné oblasti republiky. Navrhují provést zjištění příbuzenské plemenitby v chovu pracovníky LF Brno.

5.2.2 Myslivecká zařízení

Záměr z předchozího plánu vybudovat aklimatizační obůrku se podařil. Měla velikost 14 ha a zahrnovala část oddělení 738 s přílehlou pastevní plochou a zdrojem vody. Významné poškození plotu této obůrky po kalamitě v roce 2008 mělo za následek její nefunkčnost, která trvá dosud.

Navrhují zmenšit tuto obůrku na přibližně 6 ha, objekt by obsahoval zdroj vody, krytovou skupinu a část pastevní plochy z Nové louky. Vzniklá obůrka by sloužila nejen jako aklimatizační, ale i karanténní pro případ nemoci v chovu jelení zvěře. Odchytové zařízení, které v oboře v roce 1988 chybělo, bylo zhotoveno u krmeliště na Stájové louce v roce 2008.

Doplnění mysliveckých zařízení o sklep na dužnaté krmivo bylo realizováno. Sklep se nachází v obytném domu naproti myslivně. Zároveň upravením tohoto objektu na loveckou chatu byla řešena i otázka reprezentativnějšího ubytování loveckých hostů.

5.2.3 Důsledný průběrný lov- zvyšování kvality chovu

Zlepšení chovné hodnoty populace jelení zvěře snad nejlépe hodnotí dosažení odlovu kapitálních jelenů od roku 1988, kdy byl v tomto roce ve Slavické oboře střelen národní rekord ČSSR s hodnotou trofeje 244,13b. V současnosti se bodová hodnota lovených jelenů pohybuje mezi 220b. až 240b. Za tímto výsledkem stojí mnoholetá práce odborníka p. Jana Peška, který svým úsilím v chovu dosáhl těchto skvělých výsledků.

V uplynulých letech, byl důsledně uplatňován průběrný odstřel a to zejména v mladé zvěři podle zásad, které podrobně rozepsal a doporučil doc. Švarc. Z chovu byly vyřazovány kusy, které nespĺňovaly stanovená kritéria chovu, a pozornost byla zaměřena především na odlov laní, jako nositelé dědičných vlastností.

V současné době se v tomto trendu průběrného lovu u holé zvěře i nadále pokračuje, u jelenů bohužel dochází k předčasnému odstřelu nadějných jelenů před jejich vrcholem. Odlovem většího počtu jelenů III. věkové třídy v posledních letech se změnil dost zásadním způsobem poměry v celkové struktuře chovu. Nejsou vyrovnané poměry v jednotlivých věkových třídách (viz tabulka sčítané stavy 2011).

Doporučení pro zlepšení současného nepříznivého stavu ve věkové skladbě zejména samčí zvěře, je důsledně trvat na předložení reálného plánu chovu a lovu, opírajícího se o skutečné stavy zvěře a vyžadovat jeho důsledné plnění.

5.2.4 Zvyšování úživnosti honitby

V době zhotovení mysliveckého plánu doc. Švarcem v roce 1979 se na úživných plochách určených zvěři (políčka pro zvěř, louky a pastviny) zemědělsky hospodařilo. Tento dobrý stav se zhoršil po roce 2002, kdy se tyto plochy přestaly obdělávat. Došlo tak k degradaci těchto ploch, zejména políčka zarostla agresivními druhy trav (ostřice,

skřípina, třtiny) a náletovými dřevinami. Vlhké části luk a pastvin nejsou koseny a zarůstají také náletem olše, osiky a břízy. Louky a pastviny celkově vykazují velkou kyselost, je pozorován zvýšený výskyt šťovíku okrouhlolistého a pryskyřníku plazivého, léta zde nebylo prováděno vápnění ani úprava vodních poměrů. Zatrubnění otevřených melioračních příkopů, tak jak je navrhováno doc. Švarc ve svém plánu, se dnes z ekonomických důvodů jeví jako nereálné.

Jako opatření na zlepšení stávajícího stavu navrhuji provést rekultivaci zvěřných políček a části luk frézou na drcení klestu a po následné úpravě ploch bránami a smyky dosít jetelotravní směsí s přidáním jánského žita. U políček bude nutné provést opravu oplocení a v následných letech na políčkách hospodařit dle osevních postupů popsanych v odborné literatuře (Libosvár, Hanzal 2010).

Na části zamokřelých luk „Stájová louka“ a „Zvířecí louky“ by bylo zapotřebí obnovit meliorační síť odvodňovacích příkopů, plochy povápnit a dosít dle osevních postupů popsanych v odborné literatuře (Libosvár, Hanzal 2010). Louky je potřeba kosit pravidelně a seno sklízet z ploch i za cenu kompostování.

Vzhledem ke kvalitním pastevním plochám v oblasti části honitby zvané Vileminína vyhlídka navrhuji zaplocení těchto pozemků do obory. Jedná se přibližně o 20 ha ploch.

Z lesnických opatření doporučených doc. Švarcem se nepodařilo realizovat založení okusových ploch – zvěřníků o plánované výměře 2 -3 ha. Ty plně ale nahradila přirozená obnova, která se v proředených porostech a na jejich okrajích ukazuje. Jedná se zejména o zmlazení habru, ale i smrku a borovice (viz seznam okusových ploch), které na některých místech začínají i odrůstat vlivu zvěře.

Při obnově lesa je žádoucí zalesňovat plodonosnými listnáči, zejména dubem, jírovcem maďalem, kaštanovníkem setým, a to zejména formou oborně - pastevního lesa s individuálním oplocením, aby nevznikaly další oplocené plochy. Tyto plochy je potřeba zakládat ve sponu 10 x 20m (umožněno výjimkou z LHP) a plochy mezi odrostky mulčovat, nebo vyžínat, aby byla zachována kvalita bylinného pokryvu. Jako vhodné doplnění potravní nabídky zvěře se jeví výsadba jeřábu ptačího a ovocných pláňat hrušní a jabloní.

Při výchově mladých porostů musíme upřednostňovat plodonosné listnáče (BK, DB, KŠ) a uvolňovat těmto jedincům korunu. V dříve založených zvěřnicích tvořených zejména jírovcem je nutné upravit spon vybraných stromů a u starších porostů s vtroušenou listnatou příměsí se také snažit uvolňovat koruny těchto stromů.

6 ZÁVĚR

V bakalářské práci byly vyhodnoceny údaje zachycující současný stav mysliveckého hospodaření v Oboře Slavice, která je honitbou LČR, s. p. a je v současné době pronajata firmě Karsit s.r.o. Tyto údaje byly konfrontovány se závěry a doporučeními, které ve svém Mysliveckém průzkumu z roku 1979 uvádí doc. Švarc. Snahou této práce, bylo zachytit dynamiku vývoje v oboře za uplynulé období, a to nejen vlastním terénním šetřením, ale i na základě poznatků ze studia odborné literatury, zabývající se touto problematikou. Příznivou skutečností, kterou nový myslivecký průzkum prokázal, je zvyšování přirozené úživnosti honitby vlivem zalesňování plodonosnými listnáči a nárůstem okusových a krytových ploch pro zvěř, které se pozitivně promítají do kvality chované zvěře. Je potřeba nadále v tomto trendu pokračovat. Méně příznivé je zemědělské hospodaření nájemce honitby na úživných plochách v oboře a plnění dalších závazků vyplývajících z nájemní smlouvy. Ze strany nájemce jde o sledování výnosu z obory v podobě lovu kapitálních jelenů za co možná nejmenších vynaložených finančních nákladů. Tato situace je ale dlouhodobě neudržitelná z důvodů nabourání struktury a hierarchie v chovu a v delším horizontu může znamenat poklesu kvality jeleního chovu ve Slavicích. Myslivecké hospodaření na úživných plochách je nutné v nejbližší době radikálně zlepšit a současně je potřeba zvážit nezbytné investice do obnovy mysliveckých zařízení. Myslím, že to ale není v případě pronájmu obory možné. Vzhledem ke kvalitě chované zvěře, by bylo žádoucí hospodaření vlastníka obory ve vlastní režii.

Věřím, že doporučení z této práce napomohou ke zlepšení současného stavu.

7 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- ANDRÉSKA J., ANDRÉSKOVÁ E., 1993: Tisíc let myslivosti. 1. vydání. TINA, Vimperk: 442 s. ISBN 80-85618-12-5
- HANZAL V., HROMAS J., KOVAŘÍK J., POLÁKOVÁ D., PONDĚLÍČEK J., HANÁK J., ZVOLÁNEK P., MEDKOVÁ M., 2006: Velká myslivecká encyklopedie. [cd-rom] GRAND s.r.o., České Budějovice
- HANZAL V., 2000: O zvěři a myslivosti. 2. vydání. DONA, České Budějovice: 126 s. ISBN 80-86136-64-7
- FALTYSOV H., BÁRTA F., 2002: Chráněná území ČR: Pardubicko. 1. vydání. AOPK ČR a EkoCentrum, Praha: 314 s. ISBN 80-86064-44-1
- FEUEREISEL J., 2010: Zelená čísla: O ekonomice v současné české myslivosti. 1. vydání. DRUCKOVO, spol. s. r. o., Praha: 155 s. ISBN 978-80-904417-6-7
- Klimatické charakteristiky Quitt, 1971
- LESPROJEKT HRADEC KRÁLOVÉ s. r. o., 2009: Lesní hospodářský plán pro revír Slatiňany. Hradec Králové: 50 s.
- LIBOSVÁR F., HANZL V., 2010: Rostliny vhodné pro zvěř. 1. vydání. LESNICKÁ PRÁCE, s. r. o., Kostelec nad Černými lesy: 110 s. ISBN 978-80-87154-47-
- LOCHMAN J., 1985: Jelení zvěř. 1. vydání. SZN, Praha: 352 s.
- MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČR, 2005: Myslivost v České republice. REMBRANT s. r. o., Praha: 45 s. ISBN 80-7084-417-5
- QUITT E., 1971: Klimatické oblasti ČSSR. Geografický ústav ČSAV, Brno.
- ŘEHÁK L., WOLF R., ŠVARC J., HANZAL V., SEDLÁŘ O., KRÍŽ P., 1998: Rukověť chovu jelení zvěře. 1. vydání. REMBRANT s. r. o., Dobříchovice: 147 s.
- VACH M. a kol., 1999: Myslivost. 2. vydání. SILVESTRIS s.r.o., Uhlířské Janovice: 359 s.
- VACH M. a kol., 2010: Vývoj myslivosti a lovectví v českých zemích. 1. vydání. SILVESTRIS s. r. o., Příbram: 551 s. ISBN 978-80-901775-6-7
- WOLF R., CHROUST M., KOKEŠ O., LOCHMAN J., 1976: Naše obory. SZN, Praha: 249 s.
- ŠVARC J., 1981: Myslivecký hospodářský plán pro Oboru Slavice. VÝCHODOČESKÉ STÁTNÍ LESY, Hradec Králové: 89 s.

LESPROJEKT, ÚIČ Brandýs nad Labem, 1988: Typizační směrnice, Obory pro chov spárkaté zvěře. MLVD ČSR, Brandýs n/Labem: 57 s.

Právní normy

Zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů

Další zdroje

Ministerstvo přírodních zdrojů provincie Ontario, Canada.

Informace o lovu jelenu v Ontariu:

Dostupné:

http://www.mnr.gov.on.ca/stdprodconsume/groups/lr/@mnr/@fw/documents/document/stdprod_068306.pdf, (cit. 25. 3. 2011)

Informace o jelenech v Ontariu:

http://www.mnr.gov.on.ca/stdprodconsume/groups/lr/@mnr/@fw/documents/document/stdprod_067662.pdf, (cit. 25. 3. 2011)

Informace o prevenci a snižování konfliktu mezi lidmi a jeleny na zemědělských plochách:

http://www.mnr.gov.on.ca/stdprodconsume/groups/lr/@mnr/@fw/documents/document/stdprod_068847.pdf, (cit. 25. 3. 2011)

Pokyny pro management lovu jelenu:

http://www.mnr.gov.on.ca/stdprodconsume/groups/lr/@mnr/@fw/documents/document/stdprod_068302.pdf, (cit. 25. 3. 2011)

Ministerstvo zemědělství, Zpráva o stavu lesa a lesního hospodářství v roce 2008.

Dostupné: www.uhul.cz/zelenazprava/2008/zz2008.pdf, (cit. 20. 3. 2011)

Lesní hospodářská evidence revíru Slatiňany za roky 2000 až 2011

Myslivecká statistika Obory Slavice za roky 2003 až 2011

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1: Obora Stádov

Příloha č. 2: Zákres hranice honitby a oborního plotu do obrysové mapy

Příloha č. 3: Historie Slavické obory

Příloha č. 4: Porosty s významným zastoupením plodonosných listnatých dřevin

Příloha č. 5: Seznam porostů, ve kterých se nachází okusové plochy

Příloha č. 6: Seznam porostů sloužících jako krytové plochy

Příloha č. 7: Zákres mysliveckých zařízení v Oboře Slavice

Příloha č. 8: fotografie

Obrázek 1 - obora Slavice, pastviny hřebčína

Obrázek 2 - dubová alej v centrální části obory

Obrázek 3 - velký krmelec se zásobníkem na Stájové louce

Obrázek 4 - odchytové zařízení u Stájové louky

Obrázek 5 - krytý posed (kazatelna) na Stájové louce

Obrázek 6 - malá lovecká chata

Obrázek 7 - zarostlá alejová výsadba jírovce maďala

Obrázek 8 - staré nefunkční oplocení, porost 738F2a

Obrázek 9 - zarostlé políčko pro zvěř pod Borovcovou ohradou

Obrázek 10 - rekultivace políčka pro zvěř půdní frézou

Obrázek 11 - rekordní jelen ulovený v r. 1988 (244,13 b. CIC)

Obrázek 12 - Jelen uloven roku 2008 (222 b. CIC)

Obrázek 13 - Jelen ulovený v září roku 2008 – 240 b. CIC

Příloha číslo 1 – Obora Strádov

Obora Strádov vznikla rozdělením bývalé Slavické obory na dvě samostatné obory v roce 2003. V oboře Strádov se chová mufloní zvěř, v oboře Slavice zvěř jelení. Obě obory jsou od sebe odděleny oborním plotem.

Rozhodnutím Městského úřadu v Chrudimě byla dne 23. 4. 2003 vyhlášena obora Strádov s celkovou výměrou 135 ha. Sto dvacet ha z této výměry tvoří lesní porosty, jeden ha zemědělská půda, jeden ha je vodní plocha tvořena řekou Chrudimkou a třináct ha jsou louky a pastviny. Na této výměře je normováno 30 kusů mufloní zvěře.

Z toho je: muflon I. věková třída - 5 ks

muflon II. věková třída - 3 ks

muflon III. věková třída - 3 ks

muflonka 11 ks

muflonče 8 ks

Koeficient očekávané produkce je 0,90.

Minimální stav je stanoven na 15 ks. Původem je mufloní zvěř ze Zaječína a do obory byla vysazena v roce 1981. Beraní z tohoto chovu dosahovali v devadesátých letech bodových hodnot okolo 225 bodů.

Jarní sčítaný stav v březnu 2011 je, 9ks muflonů, 11 ks muflonek a 8 ks muflončat.

Mufloní zvěř nachází z hlediska konfigurace terénu v oboře ideální podmínky. Část obory tvoří hluboce zaříznuté údolí řeky Chrudimky, jehož skalnaté prudké svahy jsou pokryty většinou smíšenými lesními porosty. Tyto porosty jsou zařazeny do kategorie lesa ochranného na mimořádně nepříznivých stanovištích. Na hraně svahů a skalních výchozech se vyskytují i reliktní bory. Dřevinná skladba je tvořena smrkem, bukem, borovicí, dubem, vtroušeně se vyskytuje jedle, v nivě řeky Chrudimky javor klen a olše. Východním směrem přechází údolí v plošinu s výskytem převážně smrkových porostů. Dále se zde nachází louky a pastviny, které zvěř využívá k pastvě. Celkové zastoupení listnatých dřevin je v Oboře Strádov příznivější než ve Slavické oboře, činí 34 procent.

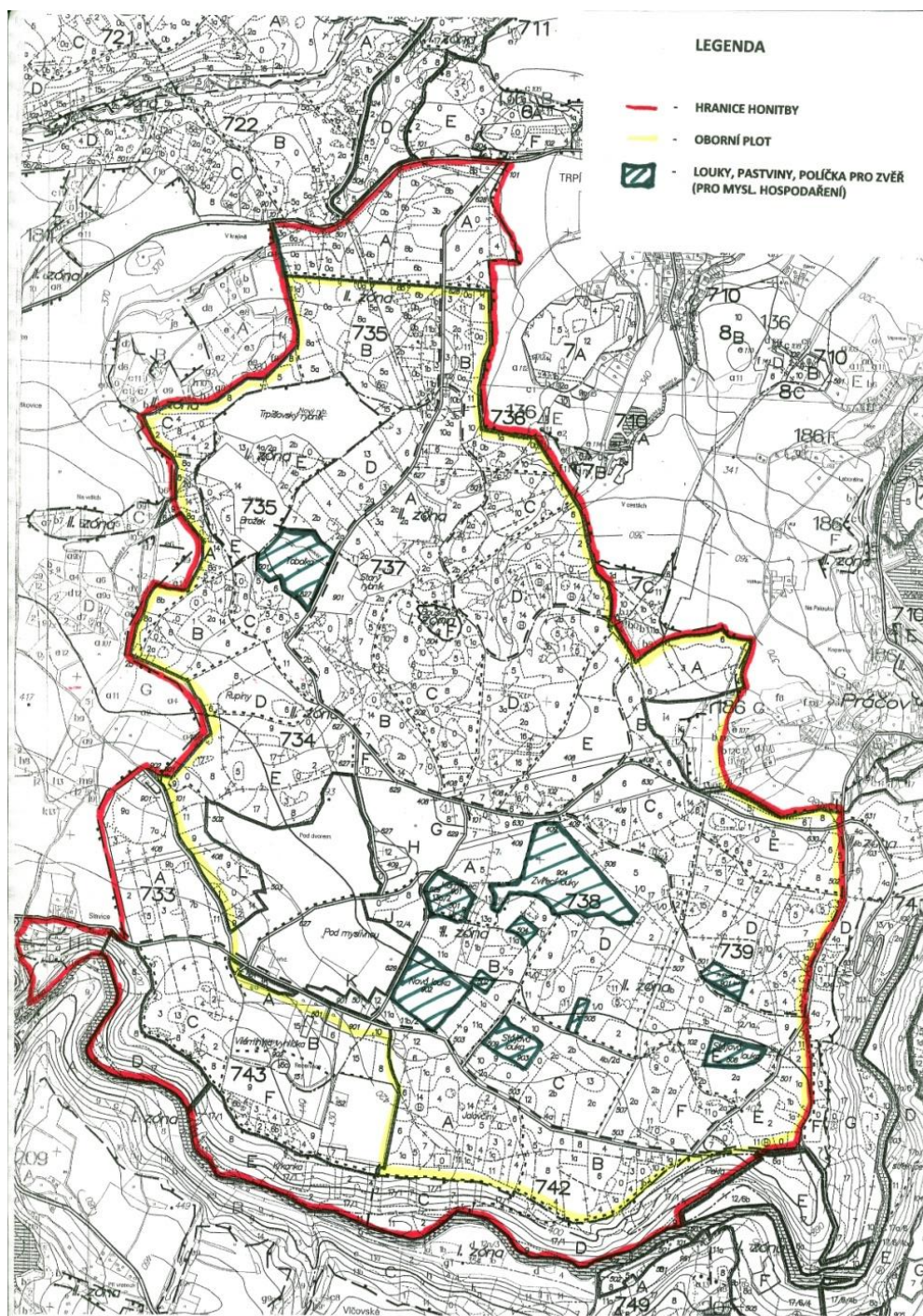
Celá obora Strádov se nachází na území CHKO Železné hory. Vlastní údolí řeky Chrudimky je vyhlášeno jako Přírodní rezervace Strádovské peklo s celkovou výměrou 87 ha. Chráněné jsou zde zbytky přírodě blízkých lesních společenstev, na které jsou vázány mnohé druhy ohrožených organismů. Většinou se jedná na těchto svazích o přestárlé, rozpadající se porosty, které díky enormnímu tlaku zvěře není možné přirozeně obnovit.

Zalesňování díky skalnatému terénu a nutnosti oplocení je velmi problematické. Proto bylo v roce 2003 přistoupeno k radikálnímu snížení normovaných stavů z 80 kusů na 30 kusů.

Dnešní úroveň chovu je při těchto počtech zvěře a stavu úživných ploch velmi žalostná. Trofeje beranů se pohybují okolo 170-180 bodů. Proto zde nájemce honitby, kterou je také firma Karsit, před loveckou sezónou vypouští berany dovezené z vlastního zařízení ve Velichovkách.

Z důvodu střetu zájmů ochrany přírody, přirozené obnovy porostů na extrémních stanovištích a řádným mysliveckým hospodařením v oborním chovu bych navrhol oboru zrušit. Je to i v důsledku poměrně havarijního stavu oborního plotu, jehož oprava by si vyžádala velké investice, které samozřejmě částka za pronájem obory o třiceti kusech mufloní zvěře nemůže zdaleka naplnit. Pravdou je, že omezení vstupu do obory pro veřejnost přispělo k zachování přírodních hodnot tohoto území a zrušením obory (oborního plotu) se tento tlak na chráněné lokality veřejnosti zvýší.

Příloha č. 2 - Zákres hranice honitby a oborního plotu do obrysové mapy

Příloha č. 3 - Historie Slavické obory

Vznik Slavické obory je spjat s rodem Auerspergů, kteří vlastnili statek Slatiňany a panství Nasavrcké od r. 1754. Kolem roku 1760 dochází k oplocení polesí Slavice a Kochánovice a k vytvoření oborního hájemství. Obora byla postupně dobudována a její největší výměra dosáhla v polovině 19. století 1180 ha. Tehdy zde bylo chováno na 80 ks vysoké a 16 ks srnčí zvěře. Koncem roku 1900 stoupl stav vysoké zvěře na 108 ks a srnčí zvěře bylo 58 ks.

Obora byla zřízena především pro chov jelení zvěře, ale v různých obdobích její dlouhé historie zde byly chovány i další druhy zvěře. Byla to např. zvěř mufloní, která byla chována v obůrce ve Slavicích v počtu 10 ks. Tato zvěř byla dovezena z Chlumce n/Cidlinou, ale byla počátkem 20. století vystřílena. V roce 1955 dochází k obnovení chovu mufloní zvěře již na území dnešní honitby Strádov, ale dovezená zvěř není kvalitní, a tak je záhy nahrazena zvěří ze Zaječín. Genofond zaječinské zvěře je v oboře dodnes, od jejího vysazení neproběhlo žádné osvěžení krve.

V polovině 19. století zde byla také chována zvěř daňčí, ale ta byla v 70. letech 19. století vystřílena. V roce 1883 byli vysazeni dva špičáci jelena wapiti, ale záhy zašli. V letech 1892-1895 byla chována v přehrazené části obory v údolí Chrudimky i černá zvěř. Pro velké škody na porostech její chov záhy zaniká.

V oboře byla chována i zvěř pernatá. Byly to zejména chovy bažantů a v 70. - 80. letech 19. století chovy divokých kachen a husí. Ty souvisely s budováním nových rybníků, jako byl např. rybník Bolšovka (dříve Volšovka) v r. 1876, a v roce 1880 vzniká rybník Práčovský na tzv. Vyškovských loukách. Pokus o zavedení chovu divokých krocanů v roce 1893 nevyšel.

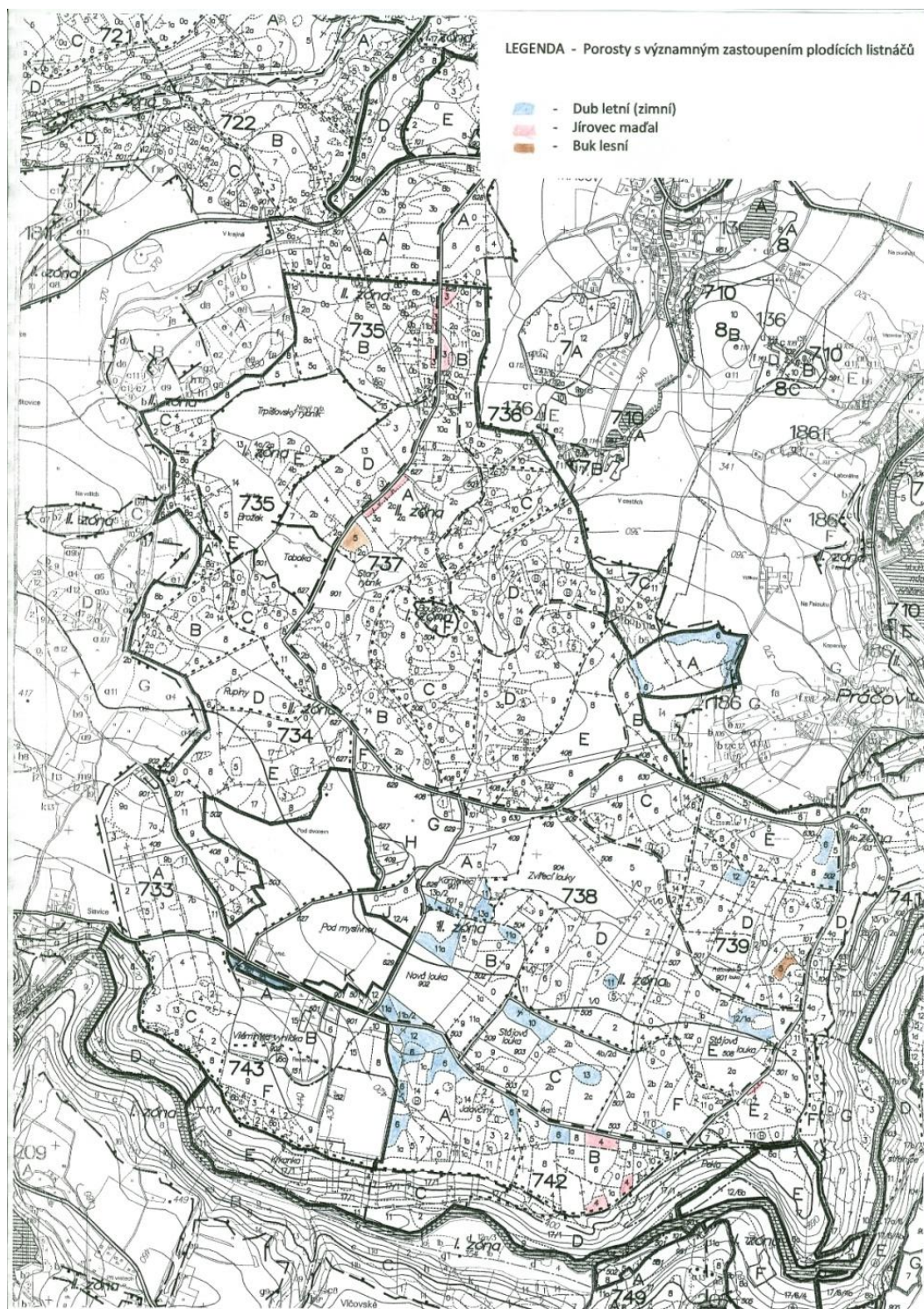
Obornímu hospodářství sloužil dvůr Slavice, který podléhal lesnímu úřadu na Libáni. Původní stará slavická myslivna byla zbourána a v letech 1863-1864 byla postavena myslivna zděná slatiňanským stavitelem J. Schmoranzem. Tato budova slouží dodnes jako byt oborníka.

Pod slavickou myslivnou vzniká také parforní obůrka o výměře 4,51 ha, ve které bylo až 40 ks vysoké zvěře. Jeleni byli vesměs kastrováni, kolouši zde narození byli odstřelováni. Obůrka zaniká v roce 1917, kdy při nastalé nouzi o maso musela být veškerá tato zvěř rozhodnutím úřadu vystřílena. V poválečném období byla zvěř hlavně srnčí zdecimována pytláky, proto nebyla např. v roce 1920 vysoká zvěř i srnčí vůbec lovena, aby došlo k navýšení jejich stavů. V meziválečném období se stavy vysoké pohybují kolem 60 ks a srnčí zvěře kolem 40 ks. V roce 1931-1932 dochází k redukci vysoké zvěře až na 40 ks a k zalesňování některých zemědělských ploch v oboře. V roce 1943 byla kochánovická část obory zrušena a zvěř přehnána do slavické části obory. Stav zvěře na ploše 618 ha se uvádí 26 ks vysoké a 28 ks srnčí. Po válce dochází ke konfiskaci majetku rodu

Trautmansdorffů (nástupnický rod po Auergspéricích) státem a vzhledem neutěšenému stavu obory je navrženo oboru zcela zrušit (rok 1953). Tehdy se v oboře nacházelo asi 17 ks vysoké a oborní plot byl na mnoha místech poškozen. Tyto plány se podařilo velkým úsilím pracovníků tehdejšího LZ Nasavrky zmařit a obora byla zachována. Úroveň obory koncem 50. let i stavy zvěře narůstaly. V roce 1965 dochází k prohlášení obory Slavice o výměře 560 ha za vyhrazenou honitbu ministerstva zemědělství, lesního a vodního hospodářství. Od roku 1981 je oborník ve Slavicích samostatným pracovníkem LZ a může se tak naplno věnovat pracím v oboře. V tomto období registrujeme stoupající úroveň zdejšího oborního chovu. Z těchto let také pochází i např. úspěšné alejové výsadby kaštanu koňského, které dnes již plodí. Stoupající kvalitu slavické zvěře hlavně jelení, potvrzuje i chovatelský úspěch v podobě slovení národního rekordu bývalého Československa p. Kopčilem (ředitel Východočeských státních lesů HK) na podzim roku 1988, který měl hodnotu 244,13 b CIC. Stav, kdy se jedná o vyhrazenou oboru Mze, trvá až do roku 1993, kdy po transformaci v lesním hospodářství se správci obory stávají Lesy České republiky, s.p. – LS Nasavrky a ty tuto oboru jako celek s jelení i mufloní částí pronajímají různým nájemcům. V roce 2003 je původní Slavická obora rozdělena na dvě samostatné obory a to Slavice pro chov jelení zvěře a Oboru Strádov pro mufloní zvěř.

Tento krátký, historický výpis o Oboře Slavice pochází z Kroniky velkostatku Nasavrky psané nadlesním ve výslužbě Eduardem Rudolfem, který na velkostatku působil 45 let.

Příloha č. 4 - Porosty s významným zastoupením plodonosných listnatých dřevin

Příloha č. 5 - Seznam porostů, ve kterých se nachází okusové plochy

734E8 - 0,34 ha HB	738A13b/2 - 0,15 ha HB
734E17 - 0,05 ha HB	738B11a - 0,32 ha HB, Hloh
734L09 - 0,26 ha HB	738B11b - 0,05 ha HB
734L11 - 0,12 ha HB	738C02b - 0,05 ha BK, SM
734J08 - 0,12 ha HB, KL	738C02c - 0,55 ha SM, HB,
735E02c - 0,05 ha BK, HB	738D06 - 0,10 ha HB
735D02a - 0,04 ha HB	738D03 - 0,05 ha HB
735C02 - 0,26 ha SM, HB	738B01 - 0,05 ha HB
Os.p. 901- 0,10 ha SM, Hloh	738E12/1a- 1,04 ha HB
736D01b - 0,25 ha HB, SM	739A06 - 0,05 ha HB
737B02b - 0,05 ha HB	738F02b - 0,25 ha HB
737B14 - 0,12 ha HB	742A02 - 0,08 ha BK, HB
737C00 - 0,07 ha SM, HB	742A06 - 0,22 ha HB, Hloh
737C01a - 0,15 ha BO, SM	742A12 - 0,27 ha HB
737C06 - 0,15 ha SM, HB	742A14 - 0,29 ha HB, BK
737D16 - 0,08 ha SM, BO	742B04 - 0,35 ha HB
742B01 - 0,05 ha HB	738F06 - 0,10 ha HB
742B08 - 0,12 ha HB	
743A15 - 0,52 ha LP, KL, JS, BK, HB	
737B01 - 0,48 ha založená okusová plocha LP, OL, BO, BŘ	
737D02a- 0,35 ha založená okusová plocha OS, SM, BŘ	
738A07 - 0,10 ha HB	

Celková výměra okusových ploch je 7,58 ha.

Příloha č. 6 - Seznam porostů sloužících jako krytové plochy

734B2a - 0,62 ha (SM 75/ MD 20/ OL 5)

735C2 - 0,25 ha (část porostní skupiny, SM 90/ BŘ 10)

735D2b - 1,45 ha (SM 35/ BO 5/ OL 5/ MD 10/ BŘ 35/ DB 5/ BK 5)

736C2a - 0,66 ha (SM 70/ MD 20/ DB 10)

737A2a - 3,13 ha (SM 70/ BK 15/ MD 5/ BŘ 5/ OL 5)

738C2b - 2,87 ha (SM 58/ MD 25/ BK 5/ BO 5/ OL 2/ BŘ 5)

738C4b/2d - 0,44 (por. skupina 2d- SM 75/ MD 25)

738D2 - 3,94 ha (SM 60/ MD 5/ BO 5/ BŘ 5/ OL 5/ KŠ 10/ DB 10)

738E2a - 1,82 ha (SM 60/ MD 35/ BO 5)

738F2a - 2,92 ha (SM 61/ MD 13/ OL 5/ BŘ 10/ KŠ 3/DB 5/ BK 3)

739E2 - 0,44 ha (DB 40/ OL 10/ SM 50)

741E2 - 2,12 ha (SM 40/ BK 20/ DB 10/ MD15/ BŘ 10/ HB 5)

742A1a - 0,48 (SM 80/ HB 20)

742A2 - 0,58 ha (MD 30/ SM 60/ OL 5/ JS 5)

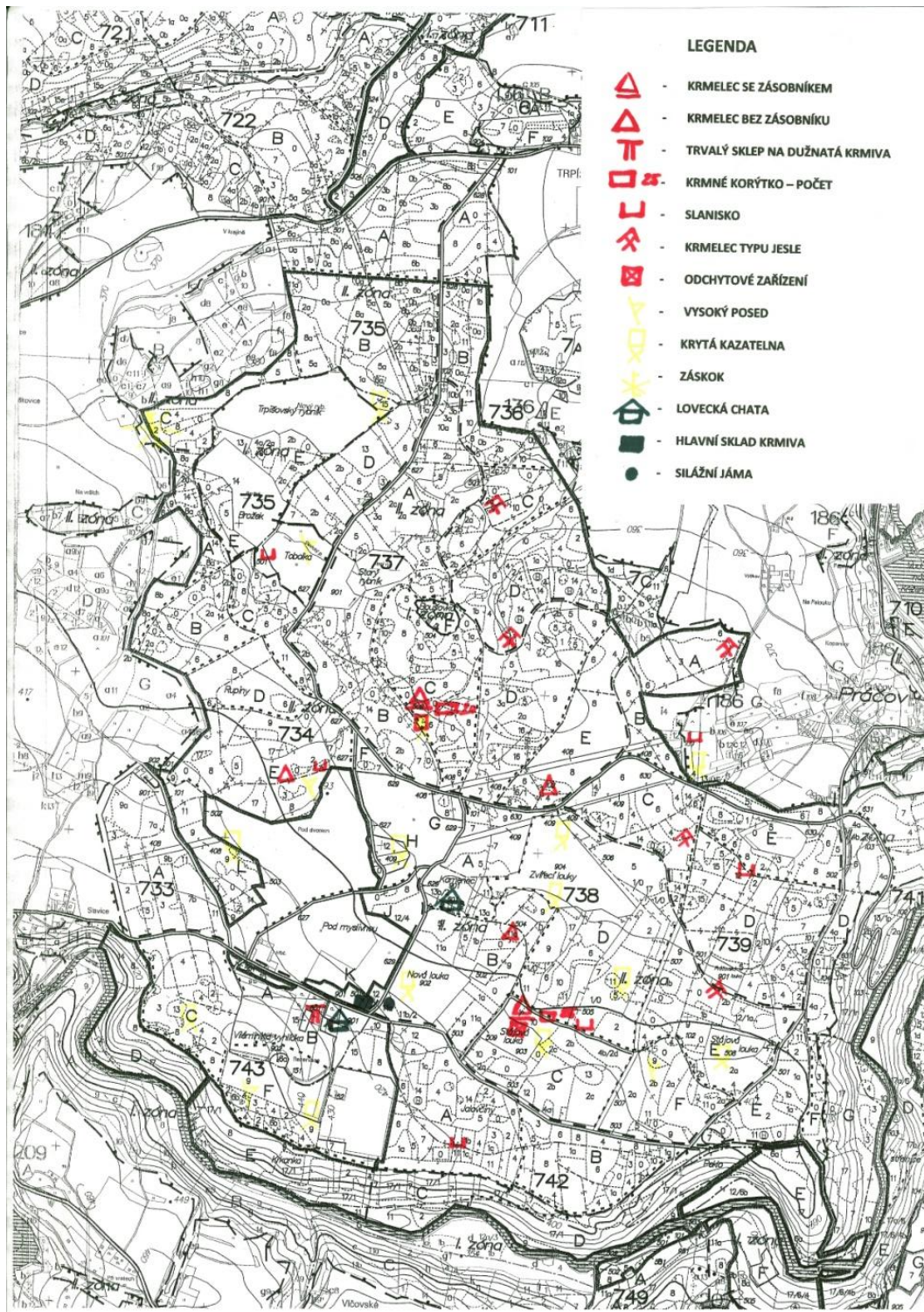
742A3 – 0,27 ha (BK 55/ SM 35/ SMP 10)

737E16/1 – 0,32 ha (porostní skupina E1- BK 40/ BO 40/SM 10/ BŘ 5/ DB 5)

Celková výměra těchto krytových porostů je 22,31 ha. Další porostní skupiny jsou plošně malé, do 0,20 ha, proto se v nich zvěř zpravidla nezdržuje a nejsou zahrnuty v přehledu.

Příloha č. 7 – Zákres mysliveckých zařízení v Oboře Slavice

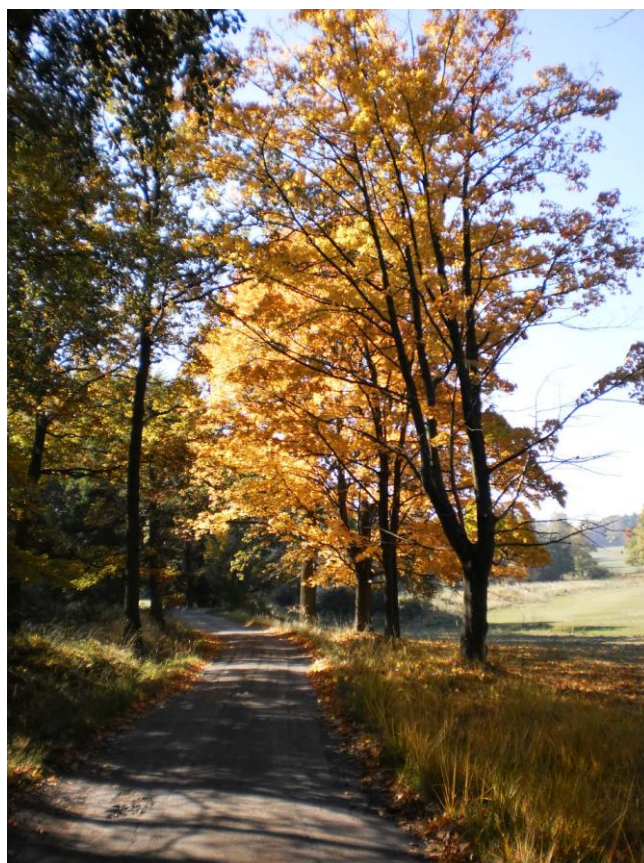

Příloha č. 8 - fotografie

Obrázek 14 - obora Slavice, pastviny hřebčína

Obrázek 15 - dubová alej v centrální části obory

Obrázek 16 - velký krmelec se zásobníkem na Stájové louce

Obrázek 17 - odchytové zařízení u Stájové louky

Obrázek 18 - krytý posed (kazatelna) na Stájové louce

Obrázek 19 - malá lovecká chata

Obrázek 20 - zarostlá alejová výsadba jírovce maďala

Obrázek 21 - staré nefunkční oplocení, porost 738F2a

Obrázek 22 - zarostlé políčko pro zvěř pod Borovcovou ohradou

Obrázek 23 - rekultivace políčka pro zvěř půdní frézou

Obrázek 24 - rekordní jelen ulovený v r. 1988 (244,13 b. CIC)

Obrázek 25 - Jelen uloven roku 2008 (222 b. CIC)

Obrázek 26 - Jelen ulovený v září roku 2008 – 240 b. CIC

